

„A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület
Helyi Fejlesztési Stratégia

Készítették: Munkaszervezet, Elnökség és Egyesület tagjai

Elfogadva: 2023.10.09-i közgyűlésen a 8/2023.(10.09.) számú határozattal

Tartalom

Rövidítések jegyzéke.....	3
Általános elvárások.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
FEDLAP	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Bevezetés.....	3
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata.....	5
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése.....	7
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	8
4. Horizontális célok.....	11
4.1 Esélyegyenlőség.....	12
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem	12
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések.....	13
6. Külső koherenciák azonosítása	15
7. Helyzetfeltárás	18
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása	18
7.2 SWOT analízis.....	23
8. A stratégia beavatkozási logikája	24
8.1 A stratégia jövőképe	25
8.2 A stratégia célhierarchiája	25
9. Cselekvési terv	26
9.1 Az intézkedések leírása	26
9.2 Együttműködések	33
9.3 Kommunikációs terv	34
9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek.....	36
10. Monitoring és Indikátorok	36
10.1 Monitoring	38
10.2 Az indikátorok megadása.....	40
11. Indikatív pénzügyi terv.....	42
Mellékletek	44

Rövidítések jegyzéke

EU Európai Unió

HACS Helyi Akciócsoport

HBB Helyi Bíráló Bizottság

HF Helyi Felhívás

HFS Helyi Fejlesztési Stratégia

IH Irányító Hatóság

KAP Közös Agrárpolitika

KAP ST Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv

LEADER Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében

SWOT Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer

VP Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

Bevezetés

Egyesületünk 2008-ban alakult azzal a céllal, hogy a bakonyi területeket közösen összefogva, alulról építkezve fejlessze, valamint megvalósítsa a Vidékfejlesztési Programokat, intézkedéseket. Az elmúlt 15 évben sikerült a helyi szereplők számára „házhoz vinni” az Európai Unió vidékfejlesztési célkitűzéseit, programját, ahhoz csatlakoztatni az együttműködésen alapuló projekteket. 32 településünk önkormányzatai, civil szereplői, valamint vállalkozásai mára megismerték a nevünket, szolgáltatásainkat, saját projektjeinket, szívesen és gyakran jönnek be irodánkba, hogy segítségünkkel megvalósíthassák aktuális fejlesztési projektjeiket. Már nem idegen tőlük az együttműködés, több esetben a szférákon túlnyúlóan is születnek kölcsönösen előnyös megállapodások (pl. vállalkozás-önkormányzat, civil szervezet-önkormányzat, stb) formákban. Egyesületünk a kezdetektől két megyében dolgozik. Hisszük, hogy ez a megoldás gazdagította látásmódunkat, munkamódszertanunkat, hiszen mind Veszprém, mind Fejér megye joggyakorlatai eltérnek egymástól. Elnökségünk, Felügyelő Bizottságunk és Helyi Bíráló Bizottságunk az elmúlt időszakban stabilnak mondható, munkaszervezetünk is viszonylag állandó. Rendes tagjaink létszáma 70 fő körül van, míg a hálózati tagjaink száma meghaladja a 200 főt. Színes és nagylétszámú közösség vagyunk. Stratégiánk tervezésébe a kezdetektől bevontuk a tagságot: projekt gyűjtő adatlapokon vártuk ötleteiket, potenciális projektjeiket, majd szféránként és együttesen is tartottunk számukra műhelymunkákat, fórumokat annak érdekében, hogy az új HFS a lehető legjobban reflektáljon a tagság vidékfejlesztési igényeire. A HFS készítésébe az Elnökséget is folyamatosan bevontuk, ezért ebben a ciklusban nem alkottunk meg külön tervezői csoportot, hiszen sikerült az összes tagot bevonnunk valamilyen formában. Munkaszervezetünk rendezte össze és öntötte formába a stratégiát, menedzselte a tagság/IH által kért módosításokat, a kapcsolódó kérelem benyújtását. Stratégiánk a nálunk bevált módszer alapján most is a vidéki gazdaságfejlesztést helyezi fő fókuszba és az ehhez kapcsolódó új, integrált vállalkozásfejlesztési kiírásra helyezi a források 70%-át. A települések, civil szervezetek fejlesztése, valamint a rendezvények szervezése is fontos, így a többi kiírás ezeket célozza meg. Összesen 3 kiírást tervezünk.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdészetet is beleértve.

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

Egyesületünk célja a 32 településünk részére vidékfejlesztési feladatok ellátása: Helyi Fejlesztési Stratégia készítése, pályázati kiírások kiírása annak érdekében, hogy a vidéki településeink vállalkozói, civil szervezetei és önkormányzatai támogatási kérelmeket adhassanak be. Az általunk készített Helyi Fejlesztési Stratégia figyelembe veszi a KAP ST-ben leírtakat, az abban megfogalmazott célokra, alapelvekre épül. Stratégiánk fő célja a fenntartható vidéki foglalkoztatás növelése, a nemek közti egyenlőség biztosításával, valamint a helyi szolgáltatások és identitás erősítése a bakonyi vidék népességmegtartó erejének növelése érdekében.

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACS-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACS-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACS-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACS-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACS részére.

A HACS működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACS legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACS-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACS-ok támogathatják a projekttervek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

1) Területalapú megközelítés:

Egyesületünk már a nevében is megfogalmazta fejlesztési területét, hiszen mindannyian a Bakony területén élünk, ez a földrajzi egység köt össze bennünket. 32 településünk két megyéhez tartozik (Veszprém és Fejér), 5 kistérségi járás (zirci, móri, székesfehérvári, veszprémi és pápai) részét vagy egészét fedjük le.

2) Alulról építkező megközelítés:

Közösségünk 2008-as működése óta folyamatosan törekszik az alulról jövő kezdeményezések feltárására, azok kidolgozására és lehetőség szerinti megvalósítására. 70 fős, stabil rendes tagságunk és több, mint 200 fős hálózati tagságunk vállalkozói, civil szervezetei és önkormányzatai segítségével a térségben meghatározó, elismert vidékfejlesztési szereplők vagyunk.

Tagjaink aktívak, szívesen bekapcsolódnak a közös munkába, hiszen tudják, hogy álljuk a szavunk és az általuk megálmodott projektötlek valóra válhatnak a LEADER program keretein belül.

3) Innovativitás:

Céljainkat a helyiek véleményének, javaslatainak figyelembe vételével határoztuk meg, tehát alulról építkezően, a LEADER alapelveket maximálisan betartva. A LEADER módszer alkalmazása maga is innovatív folyamat, hiszen más támogatási keretektől eltérően itt nem fentről határozzuk meg a támogatási konstrukciókat és nem különítjük el egymástól a szektorokat. **A kívánt fejlesztéseket együttműködések előmozdítása által, hálózatok működtetésével is próbáljuk segíteni.** Helyi stratégiánk tartalmaz egyedi programot is: Vidék Minősége Bakonyi Helyi Márka.

4) Integrált megközelítés:

Stratégiánk a területünkön élő, dolgozó civil, vállalkozó és önkormányzati szektor szükségleteire épít, hosszú távú célja is a Bakony népszerűsítése, a helyi gazdaság fejlesztése, a helyi közösségek és települések fejlesztése. A fejlesztési forráskeret felhasználása továbbá támogatja a különböző szektorok együttműködésén alapuló, integrált és komplex összefogásokat, kapcsolódhat más Operatív Programokhoz, vagy egyéb pályázatokhoz (pl. TOP, VP, Vállalkozásfejlesztési programok, Magyar falu, Okos falu stb.)

5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek:

A fejlesztési forráskeret felhasználását kezdetektől a közgyűlésünk döntötte el, sokszor vita folyt a szektorok képviselői között a forráskeret súlyozásának témájában. Fontosnak tartjuk ez a gyakorlatot a továbbiakban is, hiszen a legfőbb döntéshozó szervünk a közgyűlés, szerencsére aktívan alakítja a stratégiát és kiveszi részét a döntéshozatalból. **Stratégiánk fejlesztési forráskeretének 70 %-át gazdaságfejlesztésére, 30 %-át közösség fejlesztésre fordítanánk az új ciklusban,** mivel a korábbi ciklusok értékelésekor úgy láttuk, hogy ennek az aránynak van realitása a területünkön. Természetesen rugalmasan tervezünk, ha valamely szektor részéről jelentős elmozdulás várható a felvázolt kereten belül, közgyűlési döntéssel fogjuk támogatni az igény lekövetését. Korábbi jó tapasztalatunk, hogy a többször pályázható kiírások segítenek ügyfeleinknek, hogy akár egymásra épülő komplexebb fejlesztéseket valósítsanak meg, vagy egész egyszerűen az induló és önfoglalkoztató mini vállalkozásukat egy ciklus időtartáiban beadott és lebonyolított 2-3 pályázattal tudjuk annyira megerősíteni, hogy az stabil, több embert foglalkoztató, keresett vállalkozássá váljon.

6) Hálózatépítés, együttműködés:

Egyesületünk több hálózatot is fejleszt területén: összefogjuk a térség vállalkozóit, akik velünk elsősorban pályázati kapcsolatban állnak, illetve 15 éves munkával felépítettük és működtetjük a Vidék Minősége Bakonyi Helyi Márka hálózatunkat közel 50 taggal. A VM projektben együttműködünk az Éltető-Balaton-felvidék és az Alpokalja Fertőtáj HACSokkal is, valamint a Magyar Vidék Minősége Egyesülettel, amely mára országos szervezetté fejlődött. Jó a kapcsolatunk a saját (Közép-dunántúli) régiókkal, emellett sok éve szoros együttműködésben dolgozunk a Nyugat-dunántúli régióval is, több közös projektet bonyolítottunk le az elmúlt időszakban. A két régió közötti átjárás teszi lehetővé a szakmai információk gyors és rugalmas megosztását a két régió között is.

7) Helyi partnerség(ek), HACSoK helyi szintű szerepvállalása:

Egyesületünk a kezdetektől kiemelt figyelmet fordít a partnerségek kialakítására, fejlesztésére (pl. kötelező elem pályázatainknál az együttműködés akár szektoron belül, akár más szektorokkal, illetve egyesületünkkel). A kezdeti idegenkedést mára szerencsére felváltotta a tagok, pályázók élethelyzeteiből adódó természetes együttműködések

felvállalása, akár további fejlesztése (pl. kistelepülés asztalosainak egyeztetése az általuk készített termékekről: az egyikük kültéri, a másik beltéri nyílászárók készítésére szakosodik stb). A hálózataink szervezésével, működtetésével, más szakmai szervezetekkel történő közös munkával tudjuk helyi szinten segíteni a partnerségek fejlesztését.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	Zirc (vállalkozók)	2023.01.31.	Kiírás tervezetek	32
	Zirc (civiliek)	2023.01.31.	Kiírás tervezetek	15
	Zirc (önkormányzatok)	2023.01.31.	Kiírás tervezetek	17
	Zirc	2023.05.31.	Kiírás tervezetek, aktuális információk a HFS IH általi véleményezéséről	56

Munkacsoporti/ Tervezői ülések, megbeszélések	Zirc (elnökségi, FEB, HBB)	2022.12.16	HFS tervezés, projekt gyűjtő adatlapok	13
	Zirc (elnökségi)	2023.01.31.	HFS tervezés	7
	Zirc (közgyűlés)	2023.01.31.	HFS tervezés	45
	Zirc (elnökségi)	2023.05.31.	HFS tervezés	7
	Zirc (közgyűlés)	2023.05.31.	HFS tervezés	56
	Zirc (HBB)	2023.06.05.	HFS tervezés	8
	Zirc (elnökségi)	2023.09.26.	HFS tervezés	12
	Zirc (közgyűlés)	2023.10.09.	HFS tervezés	40

A tervezési folyamat a kezdetektől nyilvános, abban bárki bármikor részt vehet, véleményt nyilváníthat. A tervezési folyamat kezdetét taggyűlésünkön, honlapunkon, Facebook kampányunkon, ágazati, tematikus fórumainkon is közzétettük, a tervezési folyamat alatt keletkező munkaanyagok nyilvánosak, minden érdeklődő számára hozzáférhetőek. A tervezéssel foglalkozó elnökség ülések, közgyűlések, fórumok nyitottak, időpontjaikat jó előre feltesszük, így mindenki részt tud venni, ha ideje engedi. A személyes konzultációk és fórumok mellett lehetőség nyílik projektgyűjtő adatlapok kitöltésére, emailen, személyesen, telefonon is lehet javaslatokat, hozzászólásokat tenni, melyek a következő tervezői ülésen megvitatásra kerülnek.

Eszközök és tevékenységek: tervezői csoport, tematikus, ágazati fórumok, honlap, Facebook kampány, projekt generálás, gyűjtés, személyes konzultációk, egyeztetés szakmai szervezetekkel stb.. A bevonás folyamán igyekszünk pl. a nőket, mint hátrányos helyzetűeket is megszólítani (pl. meghívni a rendezvényekre), ennek eredményeképpen fórumaink, de akár tervezési üléseink résztvevői is egyre növekvő számban a családos nők, ezért a pályázati kiírásokat és a stratégia egészét is családos szemmel tudják gazdagítani. Sok tagunk 50-60 év feletti, így az idősödő korosztály is szép számban képviselteti magát. A területünkön dolgozó német és szlovák kisebbségek is aktívak (roma kisebbség száma elenyésző), többen közülük hálózati tagjaink, lelkes pályázók, így ők is aktívan részt vesznek a tervezésben és az egyesületi munkában. Van olyan hálózati tagunk, aki mozgásában korlátozott és egyéb fogyatékkal élő gyermekek fejlesztését tudja a Bakonyban megvalósítani Leader támogatásunkból. Egyházi tagjaink főként alapítványaik segítségével gondoskodnak az anyagilag rászoruló, szegénységben élő, hátrányos helyzetű bakonyi lakosokról (pl. nekik szerveznek szabadidős programokat kiírásaink segítségével).

A tervezői csoport az elnökség, a munkaszervezet és egyéb tagok, külső szakértők csoportjából áll, sokan közülük az előző tervezési ciklusban is részt vettek már TKCS tagként. Az önkormányzati szférát 4-en, a civil szektort 4-en és a vállalkozásokat 4-en képviselik a csoporton belül. A tervezői csoporttagok végzettsége alapján: mezőgazdasági, erdészeti szakember, oktatási szakemberek, polgármesterek, turisztikai szakemberek, lelkes, igazságügyi szakértő, pénzügyes, vállalkozó, civil referens is található a csoportban.

A felhívásainkra beérkezett projektötletek száma 24 db; mely 11 településről érkezett be. Ebből civil 4 db, vállalkozó 11 db, önkormányzat 9 db.

A HFS szövegének előkészítése a munkaszervezet feladata, melyet a csoport többi tagjai kiegészítenek. A kapcsolódó fórumok lebonyolítását az elnökség-munkaszervezet közösen végzik.

A közösségi részvétel teszi lehetővé, hogy a valós igényekre épüljön a stratégia, hiszen a későbbiekben ők lesznek majd többek között a potenciális pályázóink. Sok olyan technikai észrevételt és megoldási javaslatot kaptunk, mely az egyes intézkedések lehatárolását, kidolgozását segítette (pl. pályázatok száma-pályázható összegek mértéke kombináció megfogalmazása, egyes intézkedések tartalma, pályázói köre, intenzitása, forráskerete stb.) **Stratégiánk értékét a sok résztvevő közös akarata adja!**

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosság száma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

- a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosság szám).

Egyesületünk térségének területe: 786.69 km². A két megyében, öt járásban a teljes területtel jogosult települések száma: 32 db (melyből 3 város és 29 község.) Településeink: Bakonybél, Bakonynána, Bakonyoszip, Bakonyszentkirály, Borzavár, Csesznek, Csetény, Dudar, Eplény, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalu, Pénzesgyőr, Porva, Szápár, Zirc, - Bakonycsernye, Balinka, Bodajk, Fehérvárcsurgó, Isztimér, Kincsesbánya, Nagyveleg, Bánd, Hárskút, Herend, Márkó, Szentgál, Bakonykúti, Iszkaszentgyörgy, Moha, Németbánya.

Térségünk lakónépességének száma 42987 fő. **Egyesületünk a Bakony területén helyezkedik el, nevünk is tükrözi a fő célkitűzésünket: hogy a Bakonyért dolgozunk. Mivel akciócsoporthoz tartozunk egy földrajzi egységet fed le, így a terület mindig is koherens volt, függetlenül a települések megyei, járási besorolásától.** Az eltelt időszakban is igyekeztünk tovább növelni a bakonyi identitást. Térségünk országon belüli fekvése, közlekedési kapcsolatai kedvezőek, nagy forgalmú főutak határolják területünket: 8-as főút, 82-es, 81-es főutak, vasútvonalak. Kevés az elkerülő szakaszok száma, emiatt nagy a tranzitforgalom. Több nagyvároshoz pl. Győrhez, Veszprémhez, Székesfehérvárhoz is közel helyezkedünk el, emiatt területünkre nem jellemző a magas munkanélküliség, az elmúlt években inkább a szakképzett munkaerő hiánya jelentkezik (alacsony munkabérek miatt Nyugatra mennek a munkavállalók). Területünkön sváb és szlovák kisebbség található, aktív önkormányzati, egyesületi munkát végeznek, azonban tökeszegények. Térségünk igen gazdag a természeti, kulturális, turisztikai látványosságokban, emellett meghatározó képünk az egybefüggő erdőségek látványa. Problémát okoz, hogy a természeti értékek megközelíthetősége a főutat elhagyva nem megoldott, a kiránduló utak kiépítése hiányos, kevés a lovas túra útvonal, valamint a túra utak használata a magánbirtok miatt korlátozott.

Településeink teljes közműellátottsággal rendelkeznek, rendezett város és falukép fogadja az itt élőket és idelátogatókat egyaránt. Mindezek mellett az egyre csökkenő önkormányzati feladatellátásokat érintő finanszírozás következtében még mindig kevés közparki fejlesztés valósult meg és a települési eszközpark és szolgáltatási színvonal is javításra szorul.

A térség településein jelen van a német (Isztimér, Balinka, Herend, Hárskút, Bánd, Márkó, Lókút, Nagyesztergár, Porva, Zirc, Bakonynána) és a szlovák (Bakonycsernye, Szápár) nemzetiség is, és szinte minden településen elszórtan romák is élnek, területünkön körülbelül 1%-ban.

Demográfiai szempontból összességében területünk nem különbözik jelentősen az országos átlagtól. Lakossága kismértékben folyamatosan csökken, mely részben a természetes fogyásból, részben pedig az elvándorlásból adódik. Mindkettő a terület népesség-megtartó képességére vezethető vissza, mely miatt a fiatalok, gyermekes családok a környék nagyobb városaiba költözve találnak munkalehetőséget. **Fontos cél a népességmegtartás miatt olyan vonzó környezet (települési, természeti és gazdasági) kialakítása, mely megállítja és megfordítja a népesség fogyását.**

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

A Nyugat-dunántúli régió a kezdetektől szorosra fűzte együttműködését a csoportjaival annak érdekében, hogy közös tudásalapot hozzanak létre. Ehhez az együttműködéshez közép-dunántúli szomszéd csoportként mi is csatlakoztunk. Közös veszünk részt projekteken, közösen moderálunk egy-egy eseményt, aktív részt vállalunk a tudás megosztásban is, illetve biztosítjuk a két régió közti gyors információcserét. A 2017-es pályázatban számtalan tevékenységet terveztünk be annak érdekében, hogy tudásunkat elmélyítsük. A Covid járvány miatt megcsúszott a megvalósítás, de átütemeztük

a tevékenységeket és sikerült mindent szabályszerűen lebonyolítani, elkészíteni. A beadott kifizetési kérelmek elbírálása még folyamatban van.

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
<p>Nyugat-dunántúli HACS Akadémia projekt keretében a 16+1 akciócsoport a korábban létrejött együttműködést fejlesztette az alábbi tevékenységekkel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mediátor tréning -Forgatókönyvíró nap kisfilmekhez -Prezi képzés -Leader nap Szigetközben -Leader nap (Őrségben) -2 db kisfilm -1 db kiadvány 	<p>Nyugat-dunántúli régió 16 akciócsoportja+ A BAKONYÉRT csoport (Pannónia Kincse csoport szomszédja)</p>	<p>2.520.000 Ft egyesületünk részére megítelt összeg a 2 db régiós kisfilmre és a forgatókönyvíró rendezvényre</p>	<p>A rendezvényt megtartottuk és elkészült a 2 db régiós kisfilm. A végelszámolást benyújtottuk.</p>

Vidék Minősége programunkat 2009. óta bonyolítjuk, fejlesztjük. 2017-ben adtunk be támogatási kérelmet a két másik csoporttal annak érdekében, hogy további közös tevékenységeket valósíthassunk meg. Sajnos a pályázat kezelésének rugalmatlansága miatt egy sor tevékenységet végül nem valósítottunk meg (kifogásunkat, 1 év alatt sem bírálták el, végül vissza kellett vonnunk, majd a tanulmányút -nem elszámolhatónak minősült, táblák kihelyezését- a bonyolult építési előírások miatt más marketing tevékenységre szerettük volna cserélni, de nem lehetett, ezért végül lemondunk róla) és ez az egész projekt költségvetésének nagy részét jelentette. Ennek ellenére sok más tevékenységgel tudtuk fejleszteni a programot, a közöttünk lévő együttműködést és megismertettük a többi csoporttal a Vidék Minősége program felépítését, szellemiségét.

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
------------------------------	------------------	----------------------------	-----------------------

<p>A projekt címe: Együttműködés a Vidék Minősége védjegy országos kiterjesztésére és fejlesztésére</p> <p>A projekt keretében a három csoport által közösen vitt Vidék Minősége program fejlesztésén és kiterjesztésén dolgoztunk együtt. Ennek érdekében 2 szakmai napot tartottunk, mentorálást, szakmai találkozót, védjegy koordinációt, a honlap fejlesztésre került, közösségi média kampányt folytattunk</p>	„A BAKONYÉRT” HACS	7.137.356 Ft	A pályázat megvalósult, végelszámolása megtörtént, a kifizetés is megtörtént. Jelenleg a fenntartási időszak zajlik.
	Alpokalja-Fertőtáj HACS		
	Éltető Balaton-felvidékért HACS		

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok) stb.

Irodánk a 32 település földrajzi középpontjában, Zircen helyezkedik el, így a nagy terület ellenére minden településről elérhetőek vagyunk. Irodánk címe: Zirc, Vak Bottyán u. 1. Az irodaépület több szintes, ezért alkalmas ügyfélfogadásra, kisebb-nagyobb megbeszélések, rendezvények, hálózati programok, képzések lebonyolítására is. A Zirc Környéki Iparos Testülettel együttműködésben használjuk (övék az épület, mi pedig egy korábbi pályázat segítségével 2015-ben teljesen felújítottuk és 2031-ig „lelakjuk” a költségeket, így jelenleg is csak jelképes összeget fizetünk bérleti díjként). A korszerű épületnek köszönhetően a rezszi költségek is viszonylag alacsonyan tarthatóak.

Tagjaink és ügyfeleink számára minden hétköznap elérhetőek vagyunk, a személyes ügyfélfogadás mellett lehetséges telefonon, emailben vagy akár online keresni bennünket. Az ügyfelek kérésére/javaslatára online fórumokat is tartunk, így utazás nélkül, gyorsan és hatékonyan juthatnak (elsősorban) a kérelmek elszámolásával kapcsolatos friss információkhoz.

Tapasztalatunk szerint az ügyfelek szeretik és igénylik a folyamatos kapcsolattartást, segítségnyújtást, emiatt irodánkban folyamatos az ügyfélforgalom egész évben. Irodánk ismert és elismert, az elmúlt 15 évben jó hírnevünk megőrzésén dolgoztunk és a visszajelzések alapján az önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások értékelik a befektetett munkánkat és szolgáltatásainkat. Nagyfokú bizalom övezi a munkánkat mind a tagok (közel 300 tag), mind a terület egyéb szereplői részéről (pl. Fejér és Veszprém Vármegyei Önkormányzatok, NAK, Egyházak stb).

4. Horizontális célok

4.1 Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékosokkal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

Esélyegyenlőség vizsgálatakor az alábbi hátrányos helyzetű csoportokat vettük figyelembe: a mélyszegénységben élőket, romákat, svábokat, szlovákokat, gyerekeket, nőket, időseket, fogyatékkal élőket.

A településeinken a polgárok nemre, életkorra, származásra, vallásra, etnikumra, társadalmi státuszra tekintet nélkül jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat. Térségünkben nagyon alacsony a roma kisebbséghez tartozó népesség aránya, összesen kb 1 %, ők nagyrészt asszimilálódtak, nem folytatnak hagyományőrzést. Emellett sváb és szlovák kisebbségek vannak az egyes településeinken, ők ápolják hagyományaikat, sok esetben nemzetiségi óvodákat és iskolákat tartanak fenn. Bakonyi nonprofit szervezetek fejlesztése pályázati kiírásunk segítségével számos hagyományőrző, identitásnövelő programot és eszközfejlesztést lehet megvalósítani majd.

Minden településünk rendelkezik elfogadott HEP-el. A helyi fejlesztési stratégia tervezése során kiemelt figyelmet fordítunk az esélyegyenlőség érvényesítésére, lehetőség szerint az összes hátrányos helyzetű csoport megszólítására, HBB tagjaink között is van civil, szociális szakember, valamint nő és 41 év alatti fiatal. A tervezés folyamán biztosítottuk az esélyegyenlőséget, hiszen a folyamatban minden tagunk megkülönböztetés nélkül részt vehet, elmondhatja javaslatait és véleményét.

A pályázati kiírások nyitva állnak hátrányos helyzetű-, kisebbségi csoportok számára egyaránt, nem teszünk különbséget a pályázók között, viszont nem látjuk életszerűnek a csak számukra kiírt pályázati lehetőséget. A hátrányos helyzetű csoportokat érintő pályázatok az értékelés során többlet pontszámot kapnak (pl. nők, idősek, fiatalok, romák stb foglalkoztatása). Monitoring adatszolgáltatás során vizsgálni fogjuk a fejlesztés hatásait, eredményeit.

4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem

Természetes környezetünk erőforrásait addig használhatjuk, amíg meg nem sértjük annak eltartó képességét. Fenntarthatónak tekinthető az a fejlesztés, amely a jövő generációk érdekeinek és életminőségének védelmét szem előtt tartva, tekintettel van a természeti és társadalmi erőforrásokra, beleértve a természeti értékeket, területeket, tájakat, a biológiai sokféleséget és a humántőkét is. Területünkön a megújuló energia: a szél- és napenergia, biogáz és komposztálás, csapadékvíz hasznosítás lehetősége adott, azok kiaknázása és azok megismertetése továbbra is indokolt. Fontos kérdés a Bakony erdeinek

alkalmazkodása a klímaváltozáshoz, hiszen területünk közel felét erdőség borítja és a fák számára követetetlen gyorsasággal változik a klíma jelenleg. Az erdőgazdálkodás szereplőinek ez komoly munkát ad jelenleg, hiszen fel kell készülni a tömeges faelhalásokra (kőris, fenyő), figyelni kell a bükkösök állapotát, szükség esetén meleg és szárazságtűrőbb fajok telepítésével kell az átmenetet megoldani. Szerencsére a területünkön illetékes erdőgazdálkodások felkészültek erre a folyamatra, folyamatos konzultációt folytatnak az Erdészeti Tudományos Intézettel, ahol innovatív megoldással, modellezéssel segítik őket akár egy adott terület elemzésével (Site Viewer) és az oda legoptimálisabb erdőtelepítési javaslatokkal. Fontos továbbá, hogy az erdőt hasznosítani kell, nem kiirtani. A fa tüzelőanyagként történő feldolgozása, hasznosítása, melynek sok évtizedes hagyománya van a bakonyi területen nálunk megoldás lehet a fosszilis tüzelőanyagokkal szemben. További lehetőség lehet a faanyagok tartós beépítése, fatermékek élet idejének növelése, az újrahasznosítás növelése, innovatív megoldások alkalmazása (pl. folyékony fa, 3D nyomtatás, fa téglák, rostok felhasználása), jövőbeni innovatív fejlesztési feladat a csertölgy, nyár hasznosításának kifejlesztése. Nagyon fontos a széndioxid megkötése és jelenleg az erdőgazdaság, valamint a fatermékek készítése iparágak képesek erre hazánkban. Nagyságrendileg akkora mennyiség megkötésére képesek, mint amit a mezőgazdaság termel. Fontos emiatt a mezőgazdasági tevékenységek átalakítása is (pl. szántóföldek mellett erdősávok telepítése).

Jelen fejlesztési stratégiánkban is fontos szerepet tölt be a megújuló energia használata, valamint a fejlesztések során az energia hatékony megoldások alkalmazása, a HACS évek óta támogatja ezeket a megoldásokat az egyes projektekben (energiatakarékos beruházások, eszközök).

Egyesületünk tagja a Veszprém Megyei Éghajlatváltozási Platformnak, mely rendszeresen ülésezik és megvitatja az aktuális kérdéseket, fenntartható fejlődés témában érdekes előadásokat tart, stb.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

- Eredményes intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Visszavont/Elállás	Ügyintézés alatt	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Bakonyi helyi termék előállítás, fejlesztése a Vidék Minősége program jegyében	VP6-19.2.1-1-811-17	26	8	4	14	62 139 631 Ft	89%
Bakonyi mikrovállalkozások fejlesztése	VP6-19.2.1-1-812-17	152	38	21	93	401 263 889 Ft	109%
Bakonyi települések megújítása, közösségi életter és szolgáltatások fejlesztése	VP6-19.2.1-1-813-17	45	11	2	32	78 739 922 Ft	112%

Bakonyi rendezvények, képzések, hálózati tevékenységek	VP6-19.2.1-1-815-17	33	13	4	16	22 215 848 Ft	73%
Bakonyi nonprofit szervezetek fejlesztése	VP6-19.2.1.-1-816-17	24	9	1	14	11 354 180 Ft	109%

Fenti táblázatban látható kötelezettségvállalási értékek nem véglegesek, hiszen jelenleg is zajlik még a kérelemkezelés, Az igényeket tekintve elmondható, hogy az aktív turisztikát 100%-on, a mikrovállalkozásokat több, mint 140%-on, a fennmaradó három másik kiírást pedig 120% igény szinttel sikerült realizálnunk. Az alábbiakban egyenként elemezzük (jelenlegi adataink és kötelezettség vállalási szintünk) alapján a kiírásokat.

- A mikrovállalkozások fejlesztése kiírásunk a legnépszerűbb, forrásaink több, mint 69%-át osztottuk szét erre a célra. Az itt a pályázható összeget és intenzitást már a ciklus elején növeltük annak érdekében, hogy az igényeknek megfeleljünk. Bevezettük a többszöri pályázhatóságot, mely lehetővé tette, hogy induló mikrovállalkozások a későbbiekben is tudjanak fejlődni, illetve azt tapasztaltuk, hogy a stabil, jól menő vállalkozások is terveztek a pályázatunkkal és az újabb beruházásaikat is nálunk pályázták meg. Mindezek miatt a jelenlegi stratégiában is tervezzük ezt a kiírást tovább vinni, azonban az IH kérésére beledolgozzuk a két másik gazdaságfejlesztési pályázatot is a könnyebb kezelhetőség érdekében.
- A helyi termékek fejlesztése programunk is a vállalkozásfejlesztés területét erősíti, a Vidék Minősége védjegy program jegyében, mely stratégiánk zászlóshajó projektje. Nagyjából a fejlesztési forrásaink 11% -át fordítjuk a VM tagok projektjeinek megvalósítására. Ezt a kiírást beledolgozzuk a vállalkozási kiírásba az egyszerűsítés miatt és plusz pontokkal ismerjük el a védjegy tagságot. **Stratégiánk több, mint 80%-a tehát a helyi vállalkozások fejlesztését tette lehetővé.**
- Az önkormányzatok igényei alapján a korábbi III. tengelyes fejlesztési típusokat is magába foglaló kiírást készítettünk, mely a települési közösségi terek kialakítását, fejlesztését, valamint a települési szolgáltatások fejlesztését célozza meg. Sajnos a szűkös keret miatt itt csak 3 millió Ft-ot támogatás lehetett reális, mely sokszor kevésnek bizonyult. Ennél a kiírásnál is lehetővé tettük, hogy egymás után kétszer is igénybe lehet venni, sokan éltek ezzel a lehetőséggel. Mivel a Magyar Falu kiírás több településnél is előnyt élvezett a kedvezőbb konstrukciója miatt, ezért erre a kiírásra a ciklus végére nagyjából a fejlesztési forráskeret 13%-át használták fel a pályázók. Ez az arány jóval magasabb lehetett volna a Magyar Falu kiírások nélkül. Ettől függetlenül van létjogosultsága a pályázatnak és kisebb kiigazítások, valamint a támogatási összeg emelése után ezt a felhívást is megtartjuk, de csak önkormányzatok lesznek a pályázók, illetve rendezvényszervezésre is itt tudnak majd pályázni.
- A helyi rendezvény támogató kiírásunkra a korábban tervezettnél lényegesen kevesebb pályázat érkezett be, de ennek oka nem a felhívásban keresendő, hanem a közel két évig tartó COVID hullámban, melyben nem lehetett rendezvényeket szervezni, tartani. A járvány elmúltával ismét szép számban érkeztek be pályázatok, mindösszesen 4% értékben. A jövőben egybedolgozzuk a nonprofit pályázattal és megemeljük az összegeket.
- A nonprofit eszközbeszerzési pályázatunk eddig is népszerű volt, így azt megtartjuk, de az egyszerűsítés jegyében egybedolgozzuk a rendezvényes pályázattal. A járvány, az utófinanszírozás és a nonprofit szervezetek számára pályázható egyéb kiírások miatt ennek a kiírásnak is csökkentettük végül a keretét, nagyjából 2% ra. Az összegeket emelni szükséges.

- Az új ciklusban tehát profiltisztítást végzünk, külön választjuk az önkormányzati és nonprofit szereplők részére kínálható támogatásokat, valamint komplex gazdaságfejlesztési kiírással segítjük a területünkön dolgozó mikrovállalkozásokat.
- Továbbfejlesztendő intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke

Nem releváns.

- Eredménytelen intézkedések: HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással.

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Visszavont/ Elállás	Ügyintézés alatt	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezett ségvállalás mértéke
Bakonyi aktív turisztikai szolgáltatás fejlesztések	VP6-19.2.1-1-814-17	15	10	-	5	8 088 720 Ft	100%

Az első ciklus magasabb összegű turisztikai beruházásai miatt nőtt a turisztikai szektor foglalkoztatottsági aránya, a vendégéjszakák száma. A következő ciklusra lecsökkent keretünk mellett –bár igény lett volna rá- már csak az aktív turisztikai kisberuházásokat támogattuk. Reméltük (és részben be is következett), hogy más pályázati kiírások keretében lesz lehetőség a szállások, éttermek fejlesztésére. Ennek ellenére sem érte el célját az aktív turisztikai kiírásunk, mert az ügyfelek továbbra is szálláshely kialakításban és fejlesztésben gondolkodtak, ezért a kiírásra rendkívül kevés, nem megalapozottan összeállított pályázat érkezett be, melyek nagy részét a kérelemkezelés folyamán vissza is vonták a pályázók. Mindezek miatt a felhívást már 2018-ban lezártuk és nem nyitottuk újra (nem is keresték az ügyfelek). A vállalkozás fejlesztési pályázatban engedjük majd a turisztikai fejlesztéseket, de csak vállalkozások számára.

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenység szintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinteken rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatóak olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevesbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő-műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is,

továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalusi stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságszámú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikrovállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Vármegyei Integrált Területi Programok

Stratégiánkban figyelmet fordítunk a kapcsolható fejlesztési területekre és lehatároljuk az általunk támogatható projekteket a más forrásból is támogathatóktól annak érdekében, hogy elkerüljük a kettős finanszírozást. Fejlesztési forráskörünk jelenleg kiegészítő forrásként működhet, a nagyobb projektek finanszírozása továbbra is más kiírásokból történhet pl. TOP, ITP, VP, Magyar Falu stb. Kiírásaink tervezésekor igyekszünk olyan tématerületeket választani, melyek elkülöníthetőek más kiírásoktól. Lehatárolásaink alapja a megvalósítási/támogatási helyszín. Elvárásunk, hogy a projektek legyenek elkülönítettek, esetleg már lezártak, vagy elszámolás/fenntartás alatt állók. Lehetnek új fejlesztések, tevékenységek, vagy meglévő tevékenységek/szolgáltatások fejlesztései. Figyelmet fordítunk a projekt darabolás megelőzésére, valamint a mesterséges körülmények létrehozását is tiltjuk kiírásainkban. Törekszünk főként a területünkön életvitelszerűen lakó pályázókat támogatni, azonban egyre gyakrabban szembesülünk a pályázat reményében telephelyet létesítő nagyvárosi, fővárosi pályázatokkal.

A Veszprém Vármegyei Integrált Területi Programban szorosan együttműködünk a vármegyei önkormányzattal. Korábbi klímavédelmi együttműködésünket tervezzük velük tovább vinni, illetve más területeken (aktív turisztika, szociális, tudásátadás stb) is rendszeresen együttműködünk, akár projekt partnerként is.

7. Helyzetfeltárás

7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása

Térszerkezeti adottságok

Térségünk az ÉSZAKI, KELETI és részben a DÉLI Bakony területén helyezkedik el, országon belüli fekvése, közlekedési kapcsolatai kedvezőek. Közvetlenül szomszédos olyan térségekkel, amelyek más típusú fő vonzerővel (pl. Balaton) rendelkeznek, így a kínálatok egymást kiegészítik és erősítik. Több nagyvároshoz pl. Győrhez, Veszprémhez, Székesfehérvárhoz is közel helyezkedik el. E nagyvárosok multinacionális cégei a bakonyi, 3 műszakban dolgozó munkaerő tekintélyes részét magukhoz vonzák, emellett Móra is jelentős létszám jár be mind a móri, mind a székesfehérvári, mind pedig a zirci járás területéről. Főként a fiatal felnőttek költöznek be ezen nagyvárosokba, ugyanakkor a városokból is jönnek ki családok a környező településeinkre (pl. Eplény, Bánd, Márkó, Herend, Iszkaszentgyörgy stb). A COVID időszakban erősödött a nagyvárosi, főként fiatal családok kitelepülése a területünkre, bár nem olyan jelentős mértékben, hogy az ellátási problémákat okozott volna.

Potenciális fejlesztési centrum turisztikai oldalról: Bakonybél, Csesznek, Eplény, ahol a látnivalók és a színes programkínálat következtében nagy igény van a szálláshelyekre. Bakonybélben, Cseszken a bakancsos túrázás, Eplényben télen a síelés, tavasszal és a nyári időszakban a Bringarénában a kerékpározás vonzza a turistákat. Cseszken a végéhez közeledik a középkori falu beruházás, mely megnyitása után újabb időtöltési lehetőséggel várja az idelátogatókat.

Aprófalvaink megközelítése közúton lehetséges. Egyes esetekben előfordul, hogy légvonalban csekély távolságra fekszenek egymástól a szomszédos települések, viszont csak nagy kitéréssel lehet eljutni egyikből a másikba. A települések elérhetősége egyszerű, bár több településre ritkán járnak a buszok, így ezeken a területeken gyakori a személyautóval való közlekedés. Általánosságban elmondható, hogy gépkocsival, busszal való közlekedési forma jellemző a településeink és a nagyvárosok között.

A Zirci-medence és a Veszprémi-fennsík közötti geológiai törésvonalban található a Cuha-patak forrása. Ebben a völgyben halad kis részben a 82-es számú főút, amely már a középkorban is fontos átkelőhely volt a Bakony eme részén. A főúttal párhuzamosan vezet keresztül a 19. század végén létesített, napjainkban viszonylag kis forgalmú, de a Cuha völgyében kirándulók által kedvelt Győr–Veszprém vasútvonal.

A 82-es számú főút többek között a „Bakony fővárosán”, Zircen is áthalad.

A 81-es főút – amely Székesfehérvártól kiindulva Győrig tart - határolja el a Bakonyt a Vértestől. Délkelet-északnyugati irányban szeli át a Dunántúl északi részét. A 81-es autópálya Mór és Székesfehérvár irányában gyors megközelítési lehetőséget biztosít a lakosság számára.

A már korábban megépült Székesfehérvár-Iszkaszentgyörgy kerékpárutat folytatva tervezik megépíteni a Kincsesbánya - Fehérvárcsurgó - Bodajk - Csókakő – Mór útvonalat. Nagyon szép tájakon kerekeshetnek majd a kerékpáros turisták Mórtól Székesfehérvárig és vissza. A kerékpáros közlekedés lehetőségei azonban nincsenek megfelelően kialakítva térségünkben.

A 82-es főút Veszprém-Győr közötti szakaszán is zajlik a kerékpárút építése. Amikor elkészül, Győrtől egészen a Balatonig lehet majd kerékpározni. Ezzel egy régóta fennálló hazai és nemzetközi igényt sikerülne kielégíteni és ezeket a területeket összekapcsolni.

- **Környezeti adottságok**

A Bakonyról elsőként a természet jut az ember eszébe, hegyek és erdők - szépségek és rejtelmek, a gyönyörű és megnyugtató táj látványa, a friss levegő, a hegyi patakok, a tovasurránó állatok nesze. A Bakony ősidők óta titokzatos, vadban bővelkedő

világ. A települések határaiban egyre több helyen előfordul a magánterületek kerítéssel történő elzárása, így a vadak vonulási útvonala (valamint a túrázási lehetőség) is korlátozottá vált.

A Bakony területén az országos átlagnál magasabb az erdőszültségi arány (K-i és a D-i Bakonyban 39-39 %, Magas Bakonyban 52 %), az éghajlat hűvösebb, csapadékosabb, a talajadottságok mezőgazdasági hasznosításra kedvezőtlenebbek. A vidéket a 300-400 méter átlagmagasságú fennsíkokról mintegy száz méterre kiemelkedő rögök alkotják, kisebb-nagyobb medencékkel, és mély szurdokvölgyekkel felszabdalva. Az ingadozó hozamú vízfolyások gyűjtik össze a hegység magasabb részein fakadó források vizeit. A viszonylag szerény felszíni vizekkel szemben a karsztos hegység a felszín alatt hatalmas, összefüggő víztömeget tárol.

A különböző intenzitású geológiai mozgások hatására a Gerence-patak völgyétől keletre sűrűbb völgyhálózat, szurdokok, élesebb gerincek, míg keletre töbrökkel, víznyelőkkel változatos széles hegyhátak, és lankás oldalak alakultak ki. A völgyek, árkok, kisebb-nagyobb szurdokok által szabdalta területen több mint harminc barlang található. A legnevezetesebbek a csaknem függőleges, húsz méter mély kürtővel nyíló Ördöglik barlang, valamint a szentgáli Kőlik-barlang. Különösen érdekes a betyárlegendáktól övezett Odvas-kői-barlang. Hasonlóan értékes jelenség a Szárazgerence völgytől délre elterülő töbrözés. A Szömörke-völgyben látható mésztufa lépcső, amelyen a Judit-forrás vize ömlik végig. A táj egyik legszebb része a Gerence-patak által kialakított szurdokszerű Gerence-völgy, és a Kerteskői-szurdok, a völgyek sziklafalain kisebb barlangokkal, valamint a Gaja-patak által szintúgy szurdokszerűen kialakult Római fürdő.

A Bakony-hegység más területeivel ellentétben a Kelet-Bakony geológiai szempontból nem túl változatos: meghatározó a triász dolomit, szinte uralja a földtani képet. Az Északi-Bakonyhoz képest csapadékban szegényebb, alacsonyabb térszínű keleti vidékeken előtérbe kerülnek a bükkösök rovására a tölgyesek, sőt a csereszömörzés bokorerdő az egyik leggyakoribb növénytakaró. Ennek lombkoronaszintjét molyhos tölgy és virágos kőris alkotja, cserjeszintjében főleg csereszömörce fordul elő.

A Burok-völgy Fejér és Veszprém megye határánál a Keleti-Bakonyban, a Tési-fennsík közepén található. A mintegy 12 km-es főága Királyszállástól Bakonykúti községig terjed. Számos mellékvölgyeivel több, mint 25 km-t tesz ki az 50-90 méter mély, sok helyen függőlegesen meredek sziklafalakkal határolt, vízfolyás nélküli szurdok. A völgy-fő és a végpont szintkülönbsége kb. 200 méter.

Bodajk látnivalói közül mindenképpen figyelmet érdemel a Hochburg-Lamberg-kastély, a kálvária, és a Kálvária-hegy tövében lévő karsztforrás. A településtől **Fehérvárcturgóig** a Gaja-patak völgyében meredek falú szurdokvölgyben halad egy sétaút. A táj legjelentősebb állóvize a 223 hektáros Fehérvárcturgói-víztároló.

Fokozottan védett értékeink közé tartozik a Szentgáli Tiszavíz-forrás, valamint a Szent Mauríciusz Monostor parkja. A szentgáli Tiszafás, a földrész második legnagyobb őshonos tiszafa erdeje.

A Bakony területe változatos felszínű, a viszonylagos zavartalanság miatt országosan kiemelkedő biodiverzitású terület (a hazai védett növény- és állatfajok 47%-a él a Bakonyban). A területen két tájvédelmi körzet és több természetvédelmi terület van (Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság nagyon csekély területen, Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság), nagy része tájképvédelmi övezet, ill. az országos ökológiai hálózat része. Erdeink nagy része honvédelmi területen van, melynek katonai aktivitása az utóbbi években már meghaladja a szovjet megszállás idején mért adatokat (évi 300 nap). Mindezek miatt ezeken a területeken speciális szabályok érvényesek az erdő és vadgazdálkodásra, valamint a terület látogathatóságára.

Jelentős mennyiségű felszín alatti ivóvízkincs jellemzi a vízbázist. Kiemelten érzékeny terület. A megújuló energia, a szél- és napenergia, biogáz és komposztálás, csapadékvíz hasznosítás lehetősége adott. A szélenergia megújuló energiáinak térségünkben jó adottsága van, a tájba illeszthetők (ld. Szápár, Bakonycsérnye), egyre több közintézmény, vállalkozás és családok is beruháznak

napkollektorok, napelemek beszerzésére, élénkül az alternatív energia iránti érdeklődés (ezt korábbi LEADER kiírásunkkal is erősítettük).

Turisztikai szempontból földrajzilag a Bakony szomszédságában elhelyezkedő Balaton felkapottabb, sokkal több látogatót vonz. Meg kell találni a Balaton-Bakony egymással nem versengő, hanem egymást erősítő lehetőségeit. Közös együttműködéssel, egy, a Bakonyra jellemző, professzionálisan kialakított turisztikai marketing stratégia, cselekvési terv létrehozásával, annak megvalósításával erősödni fog térségünk. 2023-ban elkészült a Bakony aktív turisztikai stratégiája, melynek elkészítéséhez tevékenyen hozzájárultunk. Aláírásra került a Bakony Charta is, mely a helyi szereplők együttműködését deklarálja.

- **Kulturális erőforrások:**

A történelem viharában részben elnéptelenedett településekre az idők során szlovákokat, németeket telepítettek, akik idővel asszimilálódtak, nem felejtve gyökereiket. A nemzetiségi múlttal rendelkező településeken hagyományőrző egyesületek működnek. A Bakony lakossága lokálpatrióta és vendégszerető.

Területünkön problémát jelent, hogy egyes épített művészeti örökségek a kor előrehaladtával rossz állapotba kerültek, ezek felújítására, restaurálására van szükség. Az elmúlt években EU-s forrásból több épület és park fejlesztés valósult meg, amely szintén vonzóvá teszi a településeket a turisták számára.

Területünkön sokszínű látványossággal találkozhatnak az ide látogatók: kastélyok (Fehérvárurgó: Károlyi Kastély, Iszkaszentgyörgy: Amadé-Bajzáth-Pappenheim-kastély, Bodajk: Hochburg-Lamberg kastély), várak, vármok (Cseszneki-vár, Bándi Essegvár romjai, Bakonybéli Bakonyújvár romjai), a Verga Zrt. és a Bakonyerdő Zrt. által épített kilátók, valamint a természeti értékek (barlangok, források, szurdokok - Római Fürdő, kilátó pontok). **A három kastély, valamint a cseszneki vár fejlesztése folyamatban van és elkészülése után számos kapcsolódási lehetőséget kínál programjainkhoz (pl. helyi termék bolt létesítése, aktív turisztikai pont létesítése).**

A Hochburg–Miske–Megyeri Krausz–Grünfeld-kastély egy XIX. században épült klasszicista kastély Bodajkon.

A világhírű Herendi Porcelán Manufaktúra kiemelt vonzerőt jelent térségünkben. A Herend felé utazónak már messziről feltűnik az az impozáns épületegyüttes, amely 1999 óta a Porcelanium Látogatóközpontnak ad otthont. A Minimanufaktúrában a porcelánkészítés rejtjelmeibe pillanthat be a látogató. A Porcelanium Látogatóközpont szemközti épületszárnyában a Viktória Márkabolt várja az érdeklődőket.

Moha község lakossága egyedülálló módon megőrizte, és napjainkban is példaértékűen fenntartja a tikverőzés néphagyományát. A mohai *tikverőzés* 2011 szeptemberében felvételt nyert a SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NEMZETI JEGYZÉKÉRE. A tikverőzés a farsang utolsó napján kerül megrendezésre, nevét a csupán jelképesen elvégzett „tyúkverésről” kapta, a tyúkok fenekét a bohócok furkósbotjukkal jelképesen megütögetik, amely szimbolikus cselekedet a jószág termékenységét hivatott elősegíteni.

„A BAKONYÉRT” Egyesület területének talán egyik legjelentősebb gazdag kulturális öröksége az 1018-ban alapított bencés apátság Bakonybélen. A hagyomány szerint szintén itt, Szentkút mellett élt remeteként sokáig a későbbi Szent Gellért püspök. Ennek egyik bizonyítéka az Oltár-kő, amely egyesek szerint egykor áldozóhely volt. Főbb kultúrtörténeti emlékek a területen: halomsírok (Szászhalom), ősi földvárak, sáncok, bakonybéli bencés apátsági templom, a Szentkút vagy Borostyánkút. A felújított Monostor, az Arborétum, a speciális vallási és mentálhigiénés programok egyre több látogatót vonzanak. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Pannon Csillagdája is remek program a kikapcsolódáshoz.

Zircen a ciszterci Apátság épületegyüttese, a Reguly Antal Műemlékkönyvtár, az Arborétum, a Bakonyi Természettudományi Múzeum, valamint a Reguly Antal Múzeum és Népművészeti Alkotóház (mely 2022-ben elnyerte az Év Kiállítása díjat) várja az ide látogatókat, páratlan élményeket biztosítva. A Bakony fővárosaként ismert településen számos új fejlesztés (pl. Városi

Uzoda, kerékpárút, Rákóczi tér Apátság előtti szakaszának fejlesztése, stb) történt az elmúlt években, mely az itt lakók és az ide látogatók kényelmét is szolgálja.

A Nordica Síaréna a 2006-ban kezdődött fejlesztéseknek köszönhetően mára az ország legkiterjedtebb és legnépszerűbb sí komplexumává nőtte ki magát. A télen síliftként működő négyülékes felvonó nyáron a kerékpárosokat és kerékpárjaikat szállítja fel a hegytetőre, ahonnan a különböző pályák indulnak.

- **A társadalom állapota:**

A területünkön a 32 település 5 járásban helyezkedik el (veszprémi, móri, zirci, pápai, székesfehérvári). A városok száma három: Bodajk, Herend és Zirc összesen 13867 fő lakosságszámmal. A terület népességvonzó képessége főként környezeti adottságaiból ered, nem pusztán tudatos intézkedések eredménye.

Az itt lakók száma 2014-2021-es időszakot vizsgálva kismértékben emelkedett, míg a korábbi időszakban kismértékben csökkent. 2014-ben 43806 fő lakos élt a 32 településünkön, 2021-ben 44206 fő, 2022-ben 42987 fő. Demográfiai szempontból összességében területünk nem különbözik jelentősen az országos átlagtól. Lakossága minimálisan csökken, mely részben a természetes fogyásból, részben pedig az elvándorlásból adódik.

Humán közszolgáltatások:

A közszolgáltatásokkal való ellátás mennyisége és minősége átlagosnak mondható. Minden település rendelkezik könyvtárral (többségük időszakos nyitva tartással) és a legtöbb településen művelődési ház is van szakalkalmazottal és gazdag programkínálattal. Területünkön 3 db IKSZT üzemel: Eplényben, Iszkaszentgyörgyön és Kincsesbányán. A településenkénti ellátásokat, adatokat bemutató statisztikák a mellékletben megtalálhatóak.

Nevelési-oktatási intézményekkel jól ellátott a területünk: 25 településen működik óvoda, egyre több kistelepülésen van bölcsőde is. Általános iskola esetében már nagyjából csak minden második településen üzemel iskola: összesen 17 található nálunk. Speciális szakiskola Bakonyoszlopon működik (sérült gyermekek számára). Szakképző iskolák Herenden, Bodajkon és Zircen működnek, gimnázium Zircen, művészeti oktatás Bodajkon, Herenden és Zircen. Egészségügyi ellátások tekintetében a területünk kistelepülései és városai a megyeszékhelyek kórházaiba ingáznak (Veszprém, Székesfehérvár), van egy zirci, jó hírnevű rehabilitációs kórházunk. Az egészségügyi és védőnői alapellátásokat minden település igénybe tudja venni. Bűnügyi mutatóink javulnak, az 1000 lakosra jutó bűncselekmények száma erősen csökkent. A térségben jó a közbiztonság, a lakók biztonságérzete. Az itt lakók nagy többsége jól képzett, munkahelye van, a munkanélküliségi mutatók permanensen alacsonyabbak az országos átlagnál (régióknál átlaga a legalacsonyabb 2022-ben). Jövedelmi helyzetét tekintve átlagos vagy átlag feletti, hiszen az itt lakók nagy része gondozott, felújított, kertés családi házakban, vagy viszonylag jó állapotú társasházakban él. Egyre több háztartás rendelkezik egynél több személygépkocsival. A legtöbb településen található civil szervezet, akik a sport, kultúra, hagyományörzés, horgászat, egyházi témákban dolgoznak együtt. Lelkesek, de továbbra is tőkeszegények, fejlesztéseiket kis lépésekben, apránként tudják finanszírozni. Gyakran pályáznak hozzánk a különböző rendezvények, táborok, eszközbeszerzések érdekében. Megfigyelhető az együttműködés, főként az egy kistérségben található hasonló tevékenységű csoportok esetében pl. kultúracsoporthok fellépnek egymás rendezvényein, közösen főznek, egymást hívják sport versenyekre stb. Minden településünkön van szépen berendezett, sok esetben multifunkcionális közösségi tér, a legtöbb helyen van kültéri közösségi tér is (pl. kemencével, tornaparkkal, játszótérrel, rendezvényterrel kombinálva). Ezeknek a kialakítását, berendezését, felszerelését (tornapark, hangosítás, székek, projektor stb) sok esetben LEADER forrásból finanszírozzák. Mindezek a tényezők adják területünkön a viszonylag magas életminőség érzését, hiszen csodálatos és tiszta levegőjű természeti környezetben, jó közbiztonságban, jó színvonalú közszolgáltatásokkal élnek itt az emberek, akik képzettségüket

tekintve nagyrészt szakképzettek, van munkahelyük, átlagos körülmények között élnek főként családi házas, kertés épületekben, illetve társasházakban.

- **A gazdaság helyzete:**

A hagyományos gazdálkodási formák mind az erdőgazdaság, mezőgazdaság feltételeit is megteremtik, melyek a nyersanyagok helyben történő megtermelése révén kiváló lehetőséget biztosítanak az igen magas hozzáadott értékkel rendelkező helyi termékek előállításához.

Az állami- és magán erdőgazdálkodók által kezelt erdőterület faállományviszonyai, termőhelyi adottságai, a társadalmi elvárások, valamint a szakmai és gazdasági érvek egyöntetűen a természetes folyamatokra alapozzák az erdőgazdálkodás kialakítását. Településeinken magas szintű a fával való ismeret, illetve kiemelkedő a fával való munka, a faipar. Asztalos üzemekben faanyag fűrészelése, parketta, szerszámnyél, bútór-, nyílászáró gyártás, esztergálás folyik. Az utóbbi években nagy igény van a fogyasztók részéről a konyhakész tűzifára, így egyre több vállalkozás foglalkozik ennek kitermelésével és előállításával.

A regisztrált őstermelők száma folyamatosan nő, ugyanez igaz az egyéni vállalkozások számára is. A 10-49 fő közötti társasvállalkozások száma is emelkedett az utóbbi években. A vállalkozások döntő többsége mikrovállalkozás, ezért a gazdaságfejlesztési kiírásaink őket célozzák és erősítik meg.

Az öt járásról általánosan elmondható, hogy a vállalkozók innovatívak, kitartóak, új technológiák iránt érdeklődők. A vállalkozók céljai között szerepel új technológiák bevezetése, új termékek előállítása. A munkaerőre jellemző, hogy sok jól képzett szakembert találni, nagy részük viszont ingázik a térség nagyobb városaiba, helyben tartásuk nehéz.

Az országos főutak közelében fekvő néhány településen a vállalkozások szempontjából az infrastruktúra kialakítása megfelelő, de a többi településen nagyon alacsony szintű. A mezőgazdaságban, erdészetben a foglalkoztatottak téli munkalehetőségeinek szintje alacsony, a termőterületek általánosan gyenge minőségűek. Nagy kihívást jelentenek a globális felmelegedés káros hatásai (szélsőséges időjárás, kártevők, átalakuló erdőszerkezet).

A vállalkozók céljai között szerepel a környezetkímélő természetési technológiák. A korszerű, hatékony, termelési és feldolgozási technológiák alkalmazása és a piacra jutást segítő, térségi marketing létrehozása egyre erősebben megfogalmazott igény. Az alternatív energia felhasználásra irányuló igények magasak, különös tekintettel a korszerű biomassza fűtési, napkollektoros, napelemes rendszerekre nagy a kereslet a lakosság, a közintézmények és a vállalkozások között, de elterjedésüket gátolja magas beruházási költségük és a közelmúltban hozott kedvezőtlen központi szabályozás.

Innovatív helyi gazdaságfejlesztési jó gyakorlat:

Működő védjegy programmal rendelkezünk: a Vidék Minősége Bakonyi Helyi Márka program immár közel 50 minősített számlál, akik erősítik a Bakony hírnevét. Emellett a VM program 2 más hazai egyesületben is fut, ezért aktív részesei vagyunk egyrészt a nemzeti jó gyakorlatoknak, valamint a nemzetközi együttműködés is erős lehetőségünk, hiszen a program Spanyolországból származik és mára több európai ország bevezette már. Új bakonyi helyi termékek fejlesztése továbbra is kívánatos, hiszen még mindig kevés a termékfajtánk. Tagjaink között a borászatok, mezőgazdasági termelők, kézművesek (közülük sokan népi iparművészek) és turisztikai szolgáltatók működnek együtt.

A helyi termék előállítás szerencsére egyre népszerűbb a területünkön, emellett a vásárlók is egyre inkább keresik a jó minőségű, kézműves termékeket, magas színvonalú szolgáltatásokat.

- **Összegzés**

Területünk nem használja ki teljesen a környezeti adottságait, településeinken magas szintű a fával való ismeret, kiemelkedő a fával való munka, a faipar. Magas erdősültség jellemző. A térség országon belüli fekvése, közlekedési kapcsolatai kedvezőek, bár a rajtunk áthaladó főútvonalak miatt jelentős a tranzitforgalom. Közvetlenül szomszédos a területünk olyan térségekkel, amelyek más típusú fő vonzerővel rendelkeznek, így a kínálatok egymást kiegészítik és erősítik. Településeink a turizmust tekintik az egyik fejleszhető gazdasági területnek. Ehhez a természeti és történelmi adottságok rendelkezésre állnak, fontos viszont a marketing, az arculat további erősítése, mivel megfelelő marketing tevékenység nélkül nem tud a turizmus jobban fellendülni. A vállalkozások jelentős része mikrovállalkozás, önfoglalkoztató jelleggel, tőkeszegény. Területünkre jellemző, hogy alacsony a helyben történő foglalkoztatás, a munkaképes korú lakosság jelentős része ingázik. A terület népességvonzó képessége főként környezeti adottságaiból ered és nem pusztán tudatos intézkedések eredménye (bár a rendezett településkép, teljes közműellátottság, alacsony munkanélküliség vonzó sok ember számára). Nagy lehetőségek vannak a civil szférában, az elmúlt időszak tapasztalatai alapján elmondható, hogy sok aktív civil szervezet működik térségünkben. Ahhoz, hogy a helyi gazdaságot, kistelepüléseinket és az itt dolgozó civileket tovább erősítsük, még nagyon sok munka vár ránk. **LEADER kiírásaink ezért a helyi mikrovállalkozások fejlesztését, a turisztika fejlesztését, a Vidék Minősége védjegy további erősítését, a közösségi terek és szolgáltatások fejlesztését, valamint a helyi rendezvények lebonyolítását és az aktív civil szervezetek erősítését tűzték ki célul.**

7.2.SWOT analízis

<p>ERŐSSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> -a térségben vonzó természeti és épített környezet, sok műemlék -turisztikai beruházások valósultak meg (sí,vadász, vár,kastély stb) -rendezett város és falukép, a többség teljes közművel rendelkezik -aktív nonprofit szervezetek -működő Vidék Minősége védjegy program - alacsony munkanélküliség 	<p>LEHETŐSÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> -turizmus erősítése, kínálat csomagba szervezése -Vidék Minősége hálózat fejlesztése -érdeklődő vállalkozások -aktív önkormányzatok -tettre kész nonprofit szervezetek -közösségi együttműködés és jó gyakorlatok hasznosítása
<p>GYENGESÉGEK</p> <ul style="list-style-type: none"> -közutak állapota romlik, kerékpárút hiányos -települések fenntartására fordítható összeg csökken, települési szolgáltatások, eszközök, parkok fejlesztésre szorulnak -alacsony a helyben foglalkoztatás, sok ingázó -nonprofit szervezetek tőkehiányosak -tőkehiányos vállalkozások -rendezvények forráshiányosak 	<p>VESZÉLYEK</p> <ul style="list-style-type: none"> -utófinanszírozás miatt csökken a pályázati aktivitás -dráguló megélhetés miatt fokozódik a környezetszennyezés, tájrombolás -intézmények bezárása a kistelepüléseken -csökkenő aktivitás a nonprofit szervezetekben -központi EU-s források megszerzésében versenyhátrány a HHH járásokhoz képest -Leader forráskerete kevés a mérhető változáshoz

A SWOT táblázat megállapításai alapján egyértelműsíthető, hogy a számtalan erősségünk a Bakony természeti, kulturális, sport és épített örökség elemeire épül, azonban szükség van az elemek összehangolt fejlesztésére, csomagba rendezésére, az aktív

turizmust tovább erősítve. Településeink esetében erősségünk a rendezett falukép, közművek megléte, azonban a csökkenő önkormányzati finanszírozás, a kevesebb pályázati lehetőség és forrás miatt továbbra is szükség van a települési közösségi terek fejlesztésére, eszközpark fejlesztésére, települési szolgáltatások fejlesztésére a megtartó települések érdekében. A helyi gazdasági mutatók jók, van helyi védjegy, azonban a vállalkozások tőkehiányosak, a helyi termékekből még kevés van, tehát a gazdaságot erősíteni szükséges az együttműködések ösztönzése által. A társadalmi aktivitás erősítését célozza meg a rendezvények támogatása, illetve a civilek eszközbeszerzéseinek támogatása. Mindezzel erősítjük az identitást, megalapozzuk a Bakony hírnevét.

Céljaink tehát: adottságokon alapuló, fenntartható gazdasági fejlesztés és településeink fejlesztése: értékőrző-megtartó települések.

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképével összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

A stratégia a helyi igények és lehetőségek felméréseivel készült, figyelembe veszi az adott társadalmi-kulturális jellemzőket. Célja a bakonyi vállalkozások, önkormányzatok és civil szervezetek erősítése annak érdekében, hogy a települések fejlődjenek, megtartó erejük növekedjen. További cél a közösségi kapacitás építése, az innováció ösztönzése, a fejlődéshez szükséges strukturális változások előmozdítása.

Mindezek miatt támogatjuk az induló és működő helyi vállalkozások eszközbeszerzéseit és marketing tevékenységeit annak érdekében, hogy területünkön a munkahelyteremtések, megtartások száma növekedjen. Támogatjuk a Vidék Minősége program továbbvitelét, a tagok egyedi fejlesztéseit, hogy a minőségi termékeket, szolgáltatásokat előállító tagjaink és

hálózatunk bővíthessen, fejlődhessen. Támogatjuk a turisztikai vállalkozások eszközbeszerzéseit és marketing tevékenységeit, hogy a Bakony, mint turisztikai márka erősödhessen. Támogatjuk a településeink közösségi épületeinek, tereinek fejlesztését, közösségi szolgáltatásainak fejlesztését annak érdekében, hogy meg tudják tartani az ott lakókat és fejlődni tudjanak a nehézségek ellenére is. Támogatjuk a civil szervezetek eszközbeszerzéseit annak érdekében, hogy tevékenységeiket stabilan és magasabb minőségi színvonalon láthassák el. Támogatjuk a rendezvények, képzések, táborok lebonyolítását annak érdekében, hogy a bakonyi települések hagyományőrzése, tudásgyarapítása erősödjön, fennmaradjon.

8.1. A stratégia jövőképe

Prosperáló Bakony: fejlődő helyi gazdaság, erős és együttműködő közösségek, megtartó települések.

Átfogó célok: Területi adottságokon alapuló, fenntartható gazdasági fejlődés

Településeink fejlesztése – értékőrző megtartó települések

Zászlóshajó projekt: Bakony helyi termékek előállításának fejlesztése a Vidék Minősége Program jegyében.

Ezen jövőkép eléréséért dolgozunk, hiszen egyrészt a helyi gazdaságot szeretnénk megerősíteni, melybe a Vidék Minősége program is beletartozik. Mindezek miatt egy komplex gazdaságfejlesztési kiírást készítettünk, mely a bakonyi mikrovállalkozók, Vidék Minősége tagok és jogi személyiséggel rendelkező turisztikai szereplők eszközfejlesztéseit, termékfejlesztéseit, együttműködését segíti elő. Az együttműködő közösségeket a civil szervezetek részére megalkotott pályázattal kívánjuk erősíteni, hiszen rendezvényeket, eszközbeszerzéseket, együttműködések kezdeményezhetnek projektjeikben. A megtartó település víziókat pedig a települési önkormányzatok számára készített kiírással támogatjuk annak érdekében, hogy a települési szolgáltatások, közösségi életterek és a település képek, identitásnövelő rendezvények valóban élhető, megtartó bakonyi településeket eredményezzenek.

8.2. A stratégia célhierarchiája

Átfogó cél: Területi adottságokon alapuló, fenntartható gazdasági fejlődés

Specifikus célok:

- a vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése;
- helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése;
- helyi kézműves-és kisipari réteg fejlesztése (pl: festő, kőműves, asztalos, autószerelő stb);
- helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése, ismertségének növelése, értékesítésének támogatása;

Területünkön túlnyomó részt mikrovállalkozások működnek, melyek azonban méretükből adódóan nem tudnak versenyezni a nagyobb vállalkozások számára kiírt egyéb pályázati kiírásokon. Többségük a szolgáltató, kézműves és a kisipari szektorból fordul hozzánk (bakonyi fakitermelés központjaként nagyon magas nálunk a fakitermelő, zöld terület kezelő, magánérdészeti cégek jelenléte). Eszközparkjuk szegényes, folyamatos fejlesztésre szorul. Sok induló vállalkozás is kéri a segítségünket a fejlesztéséhez. A Vidék Minősége védjeggyel rendelkező tagok között is sokan fejlesztik folyamatosan eszközeiket. A területi turisztikai szolgáltatók (jogi személyek) is érdeklődnek az aktív turisztikai eszközök fejlesztése témákban.

Mindezek miatt célunk a helyi adottságokon alapuló gazdaságfejlesztés, a vállalkozások együttműködésének az erősítése, a turisztikai vonzóképeség erősítése, fejlesztése.

Átfogó cél: Településeink fejlesztése – értékőrző megtartó települések

Specifikus célok:

- az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása;
- közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése;
- okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése;
- a vidéki térség, mint vállalalkozási tér és lakóhely erősítése;

Településeink közösségi életterei, zöldterületei, szolgáltatásai továbbra is fejlesztésre szorulnak. Civil szervezeteink lelkesek, aktívak, de forráshiányukból adódóan tevékenységük ellátáshoz szükséges eszközökben szegények. Feladatunk tehát ezeknek a fejlesztési igényeknek a kielégítése lehetőségeinkhez mérten. Fontos cél továbbá az itt élő bakonyi emberek, német és szlovák kisebbségek, civil szervezetek identitásának erősítése, ezért mind az önkormányzat, mind a civil szektor számára készítettünk rendezvények, táborok tartására lehetőséget adó kiírásokat.

Fentiek miatt tehát célunk a települési szolgáltatások, a településkép fejlesztése, a Bakonyban élők életminőségnek javítása, identitásának erősítése és a közösségek fejlesztése.

9. Cselekvési terv

9.1 Az intézkedések leírása

1, Az intézkedés megnevezése: *Bakonyi vállalkozások fejlesztése*

2, Specifikus célok:

- a vidéki térségekben a mikrovállalkozások indítása, fenntartása, erősítése;
- helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése;
- helyi kézműves-és kisipari réteg fejlesztése (pl: festő, kőműves, asztalos, autószerelő stb);
- helyi gazdaságfejlesztési célú együttműködések létrejöttének elősegítése, ismertségének növelése, értékesítésének támogatása;

3, Indoklás, alátámasztás:

Vállalkozóink forráshiányosak, nincs köztük valódi együttműködés. A vállalkozások nagy része mikro vállalkozás, nem ritka az önfoglalkoztatás. Alacsony a helyben történő foglalkoztatás, a munkaképes korú lakosság jelentős része ingázik.

Alacsony a hozzáadott érték a termelésben, ezért korszerű, hatékony, termelési és feldolgozási technológiák alkalmazására, a piacra jutást segítő fejlesztésekre nagy az igény. A Bakonyban megtermelt, előállított termékek és szolgáltatások népszerűsítését egyesületünk már a 2007-2013-as EU-s pályázati időszakra vonatkozó Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájában is egyik kiemelkedő célként, feladatként határozta meg. Azóta az egyesület a térség vállalkozóinak aktív részvételével létrehozta a Bakonyi Helyi Márka védjegyet és csatlakozott A Vidék Minősége ernyővédjegyhez. Ennek területi minősítési rendszere jelenleg négy fő szakmacsoportot fog közre. Az élelmiszert előállító, a kézműves, boros és turisztikai téren működő vállalkozásokat, szolgáltatókat, termelőket. A teljes védjegy program, együttműködési jellegénél, közösségi marketing lehetőségeinél fogva kiemelten alkalmas a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítésére, értékesítésére, a minőségi és erre alapuló mennyiségi termelés növelésére. Jelenleg azonban több okból kifolyólag sem lehet ezekkel a lehetőségekkel megfelelően élni:

- a védjegyet és a védjegyes termékeket, szolgáltatásokat még kevesen ismerik. A piaci lehetőségek közösségi jellegű - védjegy mentén való - kiaknázásához a védjegy széles körű megismertetése szükséges. A védjegyhez tartozáson

keresztül a vállalkozók, termelők részéről a saját piaci helyzetük stabilizálása, fejlesztése érdekében hatékonyabb egyéni marketingre is szükség van.

- a védjeggyel rendelkezők minőségi és mennyiségi termelését, feldolgozását, a szolgáltatások fejlesztését tovább kell segíteni, mert azon túl, hogy a vállalkozók megfelelnek a minősítési kritériumoknak, helyenként nagyobb eltérések mutatkoznak a felszereltséget, megjelenést, infrastrukturális ellátottságot tekintve.
- a védjegy közösségi alkalmazása lehetőséget biztosít a vállalkozóknak arra, hogy egy-egy kereskedelmi egységben tevékenységi körtől függetlenül, közös arculattal, jó piaci feltételekkel jelenjenek meg, de a piac jelentősebb szélesítését és ennél fogva a nagyobb léptékű munkahelyteremtést nem teszi lehetővé a mostani termelési szerkezet és a termékek mennyisége.
- a védjegyesek számának bővítése, a piaci lehetőségek bővítésével párhuzamosan lehetőséget biztosít a térségi termelés növelésére, további munkahelyek teremtésére is.
- a védjegyrendszerrel kapcsolatban kialakuló együttműködés jellemzően elősegíti a gazdasági és közösségi területen is a társadalmi aktivitás erősítését.
- Bakonyi Helyi Márka további fejlesztése szükséges.
- A helyi termék előállítás és értékesítés egyre jellemzőbb a térségben, kevés a helyi termékek száma és a helyi szolgáltatások színvonalát is fejleszteni kell.

4,A támogatható tevékenységek:

- Marketing tevékenység
- Eszközök gépek beszerzése
- Egyéni és közös termékfejlesztésben való részvétel
- A tevékenység fejlesztését szolgáló szakértő igénybevétele
- Projekt előkészítés
- Immateriális javak
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Együttműködések kialakítása, erősítése
- Projektmenedzsment tevékenységek

5,Nem támogatható tevékenységek:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása

6,Kiegészítő jelleg, lehatárolás

A VP vállalkozás fejlesztési intézkedései elsősorban a mezőgazdasági termelők fejlesztését célozzák, mi a mezőgazdasági tevékenységet nem támogatjuk.

Jelen kiírásunk keretében a működő vállalkozások 1.000.000 Ft-tól 10.000.000 Ft-ig vehetik igénybe a támogatást. A pályázóknak kötelező együttműködést írunk elő egyesületünkkel, illetve más partnerekkel.

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7, Jogosultak köre

- 231 Egyéni vállalkozó
- 113 Korlátolt felelősségű társaság
- 117 Betéti társaság
- 121 Szociális szervezet
- 116 Közkereseti társaság
- ost Őstermelő (csak Vidék Minősége védjeggyel rendelkező ügyfél)

8, Kiválasztási kritériumok, alapelvek

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság
- a közösség bevonásának módja (egyesület rendezvényein történő részvétel, hálózati tagság)
- térségi szempontok

9, Tervezett forrás

a, Intézkedésre allokált forrás keret: 281.451.920 Ft

b, Támogatás intenzitása:

- 65 %

c, Projektméret korlátai:

- Minimum támogatási összeg: 1.000.000 Ft
- Maximum támogatási összeg: 10.000.000 Ft,

d, Támogatás módja:

- Vissza nem térítendő támogatás
- Hagyományos költségelszámolás.

10, Felhívás meghirdetésének tervezett ideje:

- 2024.01.01.-2027.12.31. (folyamatosan, kimerülésig)

11, A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:

- 24 hónap
- 2024.01.01-2027.12.31.

12, Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	Célérték
Beszerzett eszközök száma	A projekt keretében beszerezett eszközök száma	db	30
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	30
Létrehozott munkahelyek száma	A fejlesztés eredményeképpen újonnan felvételre kerülő	felvett fő száma	3

	munkavállalóval(kkal) nő a kedvezményezett által foglalkoztatottak létszáma		
--	---	--	--

1,Az intézkedés megnevezése: *Bakonyi települések megújítása, közösségi élettér és szolgáltatások fejlesztése*

2,Specifikus célok:

- közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése;
- okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése;
- a vidéki térség, mint vállalkozási tér és lakóhely erősítése;

3,Indoklás, alátámasztás:

Kevesebb pénz jut az önkormányzatoknak a közfeladatokra és a településszépítésre, az önkormányzati épületek egy részének felújítása megtörtént, azonban feladataik megfelelő minőségű ellátásához szükséges eszközparkjuk még hiányos. Településszerkezetünkben adódóan a kistelepülések magas arányban vannak jelen. Több településen szegényes a szabadidő eltöltésére, sportolásra, különböző közösségi események megrendezésére alkalmas helyszín és hozzá tartozó eszközpark. Emellett településeink nem rendelkeznek közösségi terek karbantartását ellátó eszközparkkal sem. Több településen nagy problémát okoz a temető, ravatalozó leromlott állapota. A települések szívesen rendeznek közösségépítés céljából különböző rendezvényeket, programokat, azonban ezek finanszírozásához nem elegendő a meglévő forrás.

4,Támogatható tevékenységek:

- Eszközök, gépek beszerzése
- Rendezvények szervezése
- Építés felújítás
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Projekt menedzsment tevékenységek
- Műszaki ellenőri szolgáltatás
- Projektelkészítés
- Terület előkészítés
- Immateriális javak

5,Nem támogatható tevékenységek:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása

6,Kiegészítő jelleg, lehatárolás

A VP, Magyar Falu, TOP vidéki infrastruktúra fejlesztési intézkedései elsősorban a pályázók egyedi fejlesztéseit célozzák meg, míg mi kötelező együttműködést írunk elő egyesületünkkel, illetve más partnerekkel. Jelen kiírásunk keretében az önkormányzatok 1.000.000 Ft-tól 5.000.000 Ft-ig vehetik igénybe a támogatást, akár többször is (ha elszámoltak az előző projekttel).

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-

re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7, Jogosultak köre

- 327 Helyi önkormányzatok társulása
- 328 Területfejlesztési önkormányzati társulás
- 371 Helyi nemzetiségi önkormányzat
- 372 Helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv
- 321 Helyi önkormányzat

8, Kiválasztási kritériumok, alapelvek

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság
- a közösség bevonásának módja (egyesület rendezvényein történő részvétel, hálózati tagság)
- térségi szempontok

9, Tervezett forrás

a, Intézkedésre allokált forrás keret: 60.000.000 Ft

b, Támogatás intenzitása:

- 95%

c, Projektméret korlátai:

- Minimum támogatási összeg: 1.000.000 Ft
- Maximum támogatási összeg: 5.000.000 Ft

d, Támogatás módja:

- Vissza nem térítendő támogatás
- Hagyományos költségelszámolás

10, Felhívás meghirdetésének tervezett ideje:

- 2024.01.01.-2027.12.31. (folyamatosan, kimerülésig)

11, A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:

- 24 hónap
- 2024.01.01.-2027.12.31.

12, Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	Célérték
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	15
Megvalósult rendezvények száma	Megvalósult rendezvények száma	db	5
Beszerezett eszközök száma	A projekt keretében beszerzett eszközök száma	db	8

1, Az intézkedés megnevezése: *Bakonyi nonprofit szervezetek fejlesztése*

2,Specifikus cél: Erősebb helyi identitás és társadalmi aktivitás

3,Indoklás, alátámasztás:

A nonprofit szervezetek tőkehiányosak eszközparkjuk szegényes. Magas a bakonyi nonprofit szervezetek aktivitása, erős helyi közösségek működnek, színvonalas rendezvényeket, tábortokat szerveznek. A közösségi programokat szervezők munkája aktív és jelentős. Több országos hírű rendezvénynek van hagyománya a területünkön. A lakosság lokálpatrióta és vendégszerető. Erősödtek a nemzetiségi csoportok (pl. szlovák, német), saját rendezvényekkel jelennek meg. Rendezvények hatására közvetetten emelkedik az érintett és környező településeken a vendégéjszakák száma. A rendezvények állandó forráshiánnyal küzdenek.

Viszonylag sok civil szervezet működik a területünkön, szerepük mégis korlátozott, jelentős része nem aktív, mivel a felmerülő költségek forrásigényét nagyon nehezen tudják megteremteni. Nagy lehetőségek vannak a civil szférában, azonban ezek kihasználása az elmúlt időszak tapasztalatai alapján szűkös és eseti. Évről-évre erősebb a civil szektor, és az önkormányzatok egyre jobban támaszkodnak tudásukra, kapacitásaikra, pl. egy rendezvény megszervezésében, különböző fejlesztéseknél. A korábbi LEADER kiírásainknak köszönhetően több bakonyi civil szervezet fejlesztését kezdhettük meg, azonban e tevékenység folytatása szükséges.

4,Támogatható tevékenységek:

- Eszközök beszerzése
- Rendezvény szervezése
- Marketing tevékenység
- Szolgáltatások vásárlása
- Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása
- Projekt-menedzsment tevékenységek
- Immateriális javak

5,Nem támogatható tevékenységek:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása

6,Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által kiírt civil szervezetek működési célú támogatása jogcímeinek keretében a civil szervezetek saját működésükre kérhetnek támogatást. A pályázat célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése, a civil szervezetek működési költségeihez való hozzájárulás révén. Mi kötelező együttműködést írunk elő egyesületünkkel, illetve más partnerekkel. Jelen kiírásunk keretében a civil szervezetek 1.000.000 Ft-tól 3.000.000 Ft-ig vehetik igénybe a támogatást, akár többször is (ha elszámoltak az előző projekttel).

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7,Jogosultak köre

- 551 Bevett egyház
- 552 Elsődlegesen közfeladatot ellátó belső egyházi jogi személy
- 555 Elsődlegesen vallási tevékenységet végző belső egyházi jogi személy
- 516 Egyéb sportszövetség
- 521 Sportegyesület, sportszövetség, sportági országos szakszövetség
- 526 Polgárőr egyesület
- 528 Nemzetiségi egyesület
- 529 Egyéb egyesület
- 561 Közalapítvány
- 569 Egyéb alapítvány
- 572 Nonprofit korlátolt felelősségű társaság
- 599 Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet

8, Kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság
- a közösség bevonásának módja (egyesület rendezvényein történő részvétel, hálózati tagság)
- térségi szempontok

9, Tervezett forrás:

a, Intézkedésre allokált forrás keret: 55.000.000 Ft

b, Támogatás intenzitása:

- 95%

c, Projektméret korlátai:

- Minimum támogatási összeg: 1.000.000 Ft
- Maximum támogatási összeg: 3.000.000 Ft

d, Támogatás módja:

- Vissza nem térítendő támogatás
- Hagyományos költségelszámolás

10, Felhívás meghirdetésének tervezett ideje:

- 2024.01.01.-2027.12.31. (folyamatosan, kimerülésig)

11, A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:

- 24 hónap
- 2024.01.01.-2027.12.31.

12, Kimeneti indikátorok

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	Célérték
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	25
Megvalósult rendezvények száma	Megvalósult rendezvények száma	db	5
Beszerezett eszközök száma	A projekt keretében beszerezett eszközök száma	db	15

9.2 Együttműködések

- a) Térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítása
- b) Egyéb együttműködések megvalósítása

a, Térségek közötti együttműködések:

1. A Vidék Minősége Védjegy hálózat erősítése

Az együttműködési projektek tématerülete a Vidék Minősége Védjeggyel rendelkező helyi termékek és szolgáltatások összefogott, közös népszerűsítése, a gazdasági együttműködések erősítése, a helyi termékek és szolgáltatások átfogó ismertségének, elismertségének elősegítése, a terület versenyképességének erősítése azon térségekkel, akik szintén ezen rendszer szerint indították el védjegy programunkat.

Specifikus cél:

Az együttműködés megvalósítása „A helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése” specifikus cél elérését segítik.

Indoklás, alátámasztás:

Az elmúlt években több sikeres együttműködési program alapozta meg a Vidék Minősége védjegy hazai bevezetését, melynek eredményeként a vállalkozók, gazdálkodók közötti valós szolgáltatói, kereskedelmi és termelést segítő kapcsolódások száma egyre magasabb, minőségük folyamatosan meghatározóbb. A 2014-2020-as időszakban a védjegy közös népszerűsítése, reklám és marketing tevékenységek, facebook kampány, kölcsönös tapasztalatcserék, gyakorlatorientált műhelymunkák, és egyeztető ülések valósultak meg.

Partnerség:

- A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület
- Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

Tervezett tevékenységek:

- Védjegy felülvizsgálat elvégzése,
- Kölcsönös tapasztalatcserék, gyakorlatorientált műhelymunkák, közös szakmai találkozók, tematikus műhelytalálkozók és egyeztető ülések megvalósítása
- Reklám és marketingtevékenységek, közösségi marketing kommunikáció a védjegy népszerűsítésére
- Tanulmányutak megvalósítása
- Projekt előkészítése és menedzsmentje

Az együttműködési projektek eredményeként hazai és nemzetközi szinten is jelentősen erősödhetnek a gazdasági együttműködések és fokozottabb figyelem irányul a minőségi helyi termékekre és szolgáltatásokra, valamint „A Vidék Minősége” program is térségi szintről országos szintre fejlődhet.

A projekt hozzávetőleges forrásigénye: 20 millió Ft.

2. Nyugat-dunántúli HACS Akadémia

A Nyugat-dunántúli Régió és az A BAKONYÉRT LEADER HACS munkaszervezeteinek, döntéshozó testületeinek LEADER szemlélet erősítése, képzettségi szint emelése továbbra is szükséges. A korábbi években ezen szereplők már több

rendezvényt, képzést, disszeminációs tevékenységeket valósítottak meg, ezekre alapozva szeretnék a jövőben is együttműködni.

Specifikus cél:

- az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása;

Indoklás, alátámasztás:

Az elmúlt években több sikeres együttműködési program alapozta meg a HACS Akadémia projekt folytatását, térségi kiadvány, kisfilm készült a jó gyakorlatokról, prezi készítő képzésen, mediátor/kommunikáció képzésen, közösség erősítő rendezvényeken vettünk részt közösen. Az új ciklusban is lesznek olyan tématerületek (pl. Okos falu, fenntarthatóság, gazdaságfejlesztés, közösségfejlesztés), melyekben érdemes további ismereteket szerezni, akár mikro-együttműködéseket, projekteket kialakítani pl (2-3 Hacs között).

Partnerség:

- Nyugat-dunántúli régiós akciócsoportjai
- „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Tervezett tevékenységek:

- közös rendezvények (LEADER Napok)
- közös többnapos szakmai továbbképzések (fórumok)
- közös tanulmányutak jó gyakorlatok megismerésére
- disszeminációs tevékenységek

Egyesületünkre eső projekt rész költsége: kb 2.000.000 Ft

b, Egyéb együttműködések megvalósítása

Az Egyesületünk minden olyan projektben szívesen részt vállal, mely illeszkedik a stratégia célkitűzéseibe, illetve hozzájárul a Bakony fejlesztéséhez (Bakony Charta- bakonyi aktív turisztikai együttműködés, Várostárség modellprogram együttműködés, Vármegyei Önkormányzatok programjaiban, NAK, MNVH projekteknél közreműködés stb).

9.3 Kommunikációs terv

1. Egyesületünk célcsoportjai:

Térségi

- rendes és hálózati tagság (önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozások)
- térség 32 településének lakossága
- nem tagsági viszonyal rendelkező, de együttműködő partnerek, szakmai szervezetek, vállalkozások
- ügyfelek és potenciális ügyfelek a területünkről

Térségen kívüli:

- turisták, térségbe érkezők
- nemzetközi partnereink (önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozók, vidékfejlesztéssel foglalkozó szervezetek)

- helyi termék iránt érdeklődők
- Vármegyei Kormányhivatalok (Veszprém, Fejér)
- Vármegyei Önkormányzatok (Veszprém, Fejér)
- Agrárminisztérium, IH
- Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat
- hazai LEADER szervezetek
- Leader Egyesületek Szövetsége

2. Eszközök

- információcsere személyes konzultációkon, rendszeres fórumokon
- telefonos információ szolgáltatás a helyi akciócsoporthoz munkaszervezetén keresztül
- honlapunkon keresztül történő tájékoztatás
- facebook.com nyílt és zárt oldalakon történő tájékoztatás
- tájékoztató e-mail tagságnak
- kitelepülések során kiadványaink bemutatása
- települési önkormányzatok honlapján, hirdetőtábláján való megjelentetés
- kapcsolatfelvétel a települési önkormányzatokkal, turisztikai szervezetekkel, természetvédelmi szervezetekkel
- közvetlen megszólítás a civil-, köz-, és üzleti szféra képviselői felé
- országos, nemzetközi kiállításokon részvétel

A 2023-27-es tevékenységünk fő kommunikációs felülete az egyesületi honlap lesz, ahol az elfogadott stratégiát, pályázati kiírásokat, híreket, futó programjainkat, hálózati híreinket, hírlevelünket láthatják az érdeklődők. Emellett zárt és nyílt FB lapjainkon is tartjuk a kapcsolatot az érdeklődőkkel, valamint az egyesület központi telefon és emailcímén. Irodánk minden munkanapon nyitva tart, személyesen is várjuk az érdeklődőket. A pályázataink népszerűsítését a már megszokott módon a fentiek kiegészítve települési, mikrotérségi fórumokon és saját rendezvényeinken is folytatjuk majd.

3. Információ hozzáférés:

Az Egyesületről szóló aktuális dokumentumokhoz, információkhoz való hozzáférést honlapunkon biztosítjuk www.abakonyert.hu oldalon. Az információkkal kapcsolatos észrevételeket a szintén a honlapunkon feltüntetett, bárki számára elérhető elektronikus- és postai címünkre, telefonszámainkra várjuk. A beérkező észrevételek tartalmától és fajsúlyától függően a munkaszervezet vagy saját hatáskörében eljár, vagy az elnökség elé terjeszti az adott témát, akik erről a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak megfelelően döntenek.

Az egyesület elnökével történő egyeztetés követően az Egyesület működésével, pályázatokkal kapcsolatos iratokba betekintési nyilatkozat kitöltésével lehet hozzáférni, nyilatkozva arról, a személyiségi jogokkal kapcsolatos dokumentumokat, információkat bizalmasan kezeli a betekintő fél.

4. Kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök, humán kapacitás:

A kommunikációért a munkaszervezet dolgozói felelősek, ők megosztva egymás között a nyilvánossági és kommunikációs feladatokat biztosítják a folyamatos tájékoztatást. A szakmai vezető a munkaszervezet vezetőjében ebben a kérdésben is. Minden olyan felmerülő probléma esetén, melyben a munkaszervezet az alapszabályban megfogalmazott feladatain túlmenően már nem kompetens, az elnökség hoz döntést.

5. A kommunikációs tevékenységek ütemezése:

HFS kommunikáció: Az ezzel kapcsolatos ütemterv már 2022. novemberében elkészült, hiszen decemberben már honlapon, email és Facebook kampány segítségével hívtuk fel a lakosság figyelmét a projekt adatlapok beadásának lehetőségére. Az

ügyfelfogadások kapcsán is mindenkinek felhívtuk a figyelmét a kezdődő tervezésre és a projektötlet beadási lehetőségekre. Januárban ágazati műhelymunkákkal dolgoztuk ki a szektorok elképzeléseit. Májusban bemutattuk közösségünknek az IH által már véleményezett HFS tervezetet. A júniusi és szeptemberi elnökségi üléseken tovább csiszoltuk az anyagot. Októberi közgyűlésünkön prezentáltuk a véglegesnek tekinthető stratégiát (természetesen a lehetőséget biztosítva az igény szerinti módosításra, kiegészítésre). Az egyéb kommunikációs tevékenységeinket (pl. Facebook kampány) heti/havi ütemterv alapján végezzük el a munkaszervezetben belül.

6. A kommunikációs tevékenységek pénzügyi ütemterve:

A kommunikációs tevékenység ellátását az egyesület működési kiadásainak terhére bonyolítjuk, illetve igyekszünk költséghatékony megoldásokat találni: a honlap hírek ingyenesek, a fórumok helyszíne az egyesület tanácsterme vagy az önkormányzatok termei ingyenesek, a műhelymunkákat a saját irodai kapacitással tartjuk meg, a honlap szerkesztését a kollégák munkaidőben végzik. Ami nagyobb ráfordítási költséggel jár, az a projekteket bemutató kisfilm vagy kiadvány, amit a programozási ciklus végére tervezünk.

Kommunikációs költség: 3-4 millió Ft lesz.

9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek

A Veszprém Vármegyei Önkormányzattal együttműködési projekt keretében 2019-ben elkészült a teljes tervezési területünkön a Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) minden településünkre. Az akcióterv célja a települések energetikai megújulásának, valamint az éghajlatváltozáshoz történő sikeres alkalmazkodás elősegítése. A tervek birtokában speciális EU-s forrásokon is elindulhatunk, melyek az akciótervek végrehajtását készítik elő.

Saját projektként ebben a ciklusban a térségi és a helyi termék marketing erősítését szeretnénk megvalósítani. Egyesületünk évek óta dolgozik az egységes, minőségi megjelenésen, marketing kommunikáción. Mind a nyomtatott, mind pedig az online anyagokra is szükség van.

Tervezett tevékenységek:

- szórólapok, névjegykártyák
- FB hirdetések
- fotók
- táblák
- kisfilmek
- Bakony expo összehangolt megjelenés
- Okos falu programban részvétel

Projekt mérete: 5.622.251 Ft

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközként szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérésénél.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciók intézkedések hatását hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciók intézkedések hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
 - azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
 - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
 - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
 - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neve.

- A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
 - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
 - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
 - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
 - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.
- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástransferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

A HFS megvalósítása során a Helyi Bíráló Bizottság és az Elnökség bevonásával a pályázati felhívások megjelenésének függvényében a teljes időszakra szóló értékelési menetrendet állítunk össze, mely félévenkénti ülésezést és az előrehaladás jelentés összeállítását célozza meg. Az adatgyűjtést a Munkaszervezet munkatársai fogják elvégezni, melyet a HBB és elnökségi üléseken a tagok elé terjesztenek. Az egyes intézkedések indikátorait projektszinten gyűjtjük, majd intézkedés szinten összegezzük. Az indikátorok, vállalások teljesülése alapján a Munkaszervezet munkatársai és az Elnökség javaslatot tehetnek

a szükséges változtatások megtételére, adott esetben az IH-val együttműködve a Helyi Fejlesztési Stratégia felülvizsgálatát és átdolgozását is javasolhatják. A javasolt módosításokat a Közgyűlés/döntéshozó testület hagyják jóvá.

A monitoring és értékelő tevékenység elválaszthatatlan része a HACS saját tevékenységének elemzése a felhasznált működési és fejlesztési források, és a monitoring eredmények összevetésével.

Az elért eredményekről szóló szakmai beszámolót minden évben a pénzügyi beszámoló elfogadásával egy időben a Közgyűlés hagyja jóvá. Az Egyesület által elért eredmények kommunikációja folyamatos, melyet az értékelések és haladás jelentések, szakmai beszámolók disszeminációjával kívánunk megvalósítani. A monitoring és értékelési tevékenység során készült elemzések minden esetben nyilvánosak, bárki számára elérhetőek, megbízhatóak, ellenőrizhetőek lesznek.

Kedvezményezetteket érintő előírások: Az intézkedésekben rögzítjük az indikátorokat. A kötelező elvárások mellett tartalmi értékelési szempontot érintő elvárásokat fogalmazzunk meg. Ezek teljesülését minden esetben az utolsó kifizetési kérelem jóváhagyásához rögzítjük. A projektgazda a záró beszámolóval küldi meg a HACS felé az elvárt eredménymutatók teljesülését. A kifizetési kérelemmel együtt is benyújtott záró beszámolót a Kormányhivatal szintén ellenőrzi.

1.intézkedés: Bakonyi vállalkozások fejlesztése

Adat neve	Adatok forrása	Begyűjtés módja, gyakorisága
Beszerzett eszközök száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától
Létrehozott munkahelyek száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától

1.intézkedés: Bakonyi települések megújítása, közösségi élettér és szolgáltatások fejlesztése

Adat neve	Adatok forrása	Begyűjtés módja, gyakorisága
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától
Megvalósult rendezvények száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától
Beszerzett eszközök száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától

2. intézkedés: Bakonyi nonprofit szervezetek fejlesztése

Adat neve	Adatok forrása	Begyűjtés módja, gyakorisága
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától

Megvalósult rendezvények száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától
Beszerzett eszközök száma	Záró beszámoló	Záró beszámolóval a HACS megkéri a támogatott projektgazdától

A monitoring része a forráskeret nyilvántartás és kötelezettségvállalás nyilvántartás. Projekt tárgya és a megvalósuló indikátorok mutatói.

A beérkező pályázatok esetén egy táblázatban folyamatosan vezetett adatok:

- Ügyfél neve, ügyfél azonosító száma
- Projekt iratazonosító
- Felhívás száma
- Pályázat benyújtás ideje
- Támogató okirat átvételének ideje
- Kötelezettségvállalás összege (Ft)
- Záró kifizetés ideje
- Záró kifizetéssel elszámolt, megvalósított projekt méret (Ft)
- Megvalósítási hely (település)
- Projekt tárgya
- Megvalósult indikátor, azok száma

10.2 Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma							

Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma							
Kiepipített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt							
	Napelemes fejlesztések								
	Biomassza								
	Egyéb								
Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték			1	2	3		
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassza alapú gazdaságok száma	gazdaságok száma							
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A	„okos falu” stratégiák száma							

	támogatott „okos falu” stratégiák száma								
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP- támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő							
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma	fő							
Beszerezett eszközök száma	A projekt keretében beszerezett eszközök száma	db			20	20	3		
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db			10	10	5		
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db			6	6	1		
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db			6	6	1		
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db			3	3	1		

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Bakonyi vállalkozások fejlesztése	0	50	131	80,451	20	281,451	70
2.	Bakonyi települések megújítása, közösségi élettér és szolgáltatások fejlesztése	0	20	30	7	3	60	15%
3.	Bakonyi nonprofit szervezetek fejlesztése	0	15	15	20	5	55	13,6%

4.	Saját projekt: Helyi termék marketing, térségi marketing	0	1	2	2,622	0	5,622	1,4%
	Összesen	0	86	178	110,074	28	402,074	100

A fejlesztési források felhasználásának tervezése: 2024-ben az összes felhívást meghirdetjük. Bízunk benne, hogy már 2024. évben is lesznek megvalósult projektek, de valószínű 2025-ben és 2026-ban történik a legtöbb projekt elszámolása. A 2027. évre csak a „visszacsorgó” forrásokkal tervezünk. Amennyiben igény merül fel és lesz lehetőség, a TOP-UP források bevonásával is élünk.

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	0	29,525	29,525	29,525	29,525	118,1
Animációs költségek	0	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Egyéb tervezett bevételek	0	2	2	2	2	8
Összesen	0	32,025	32,025	32,025	32,025	128,100

A működési költségeknél 2024-től évenként egyenlő részben terveztük a költségeket. 2023. december végéig a 2014-2020-as időszak működési forrásából finanszírozzuk kiadásainkat. Működési költségeknél a munkaszervezet dolgozóinak bére, járulékai, iroda bérleti díja, külső szervezettel kötött szerződés alapján a könyvelés díja, esetlegesen felmerülő jogi megbízás díjazása, útiköltség térítés, rendezvényeken történő részvétel díjai, web üzemeltetés, irodai eszközök beszerzése, karbantartása, rezszi költségek és egyéb dologi költségek szerepelnek.

Az animációs költségek között a pályázatokkal kapcsolatos animációs tevékenység szerepel. Ezek a projektek generálása, életre hívása érdekében végzett tevékenységek költségei. A helyi szereplők kapacitásfejlesztése (pl. képzés, szemléletformálás), speciális szakértelmet igénylő témákban szakmai segítségnyújtás biztosítása (pl. szolgáltatás igénybe vétele folyamatsegítés, gazdaságfejlesztés, társadalmi integráció, identitásfejlesztés stb. témában). A működési forrás mellett az Egyesület egyéb bevételeivel (pl. tagdíj, támogatás) is számolunk.

Melléletek

1. számú melléklet: A HACS összetételének részletes bemutatása

HACS összetétel:

Az „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Egyesület 2008.07.07-én alakult, fő tevékenysége többek között a településfejlesztés, vidékfejlesztés. Közösségünk 2015.05.26-án úgy határozott, hogy közhasznú egyesületté alakul, emiatt Alapszabályunk is átalakításra került. Fő célunk nem változott, továbbra is a bakonyi települések fejlesztése, a vidéki területek és gazdaság erősítése érdekében dolgozunk. A többféle tagságunkba való belépés önkéntes, nyílt. Rendes és hálózati tagságot tagsági szándéknnyilatkozat beadásával lehet kezdeményezni. Rendes tagságot az elnökség veszi fel soron következő ülésén és kihirdeti a közgyűlésen. Rendes tagsági díjak: önkormányzat: 30 e Ft/év, vállalkozás 15 e Ft/év, civil szervezet 10 e Ft/év. A hálózati tagság a tagsági megállapodás megkötése (elnök írja alá, vitás esetben elnökség dönt róla) és a tagdíj befizetése után életbe lép (főként pályázó ügyfeleink lépnek be). Hálózati tagsági díjak: vállalkozás: 20 e Ft/év, civil szervezet 10 e Ft/év, (önkormányzati nincs, mert minden önkormányzati tagunk rendes tag). Vidék Minősége hálózati tagdíj: 20 e Ft/ év – szándéknnyilatkozattal és minősítési adattal lehet jelentkezni a védjegyre, többkörös minősítés után nyeri el a védjegyet, a Védjegy Tanács és az Elnökség döntései alapján. Védjegyhasználati szerződést kötünk és utána kell fizetnie a VM tagdíjat. Tagjainktól aktivitást, rendezvényeinken való megjelenést kérjük és várjuk, illetve a kölcsönös marketing tevékenységet.

Az akciócsoport összetétele évek óta stabil (**kb 70 tag**), egyik szféra sem képvisel 50%-ot, rendes tagjai jelenleg:

- mind a 33 település (Mór is partnerként): Bakonybél, Bakonynána, Bakonyoszlop, Bakonyszentkirály, Borzavár, Csesznek, Csetény, Dudar, Eplény, Lókút, Nagyesztergár, Olaszfalu, Pénzesgyőr, Porva, Szápár, Zirc, - Bakonycsernye, Balinka, Bodajk, Fehérvárcsurgó, Isztimér, Kincsesbánya, Mór (csak partnerségben) Nagyveleg, Bánd, Hárskút, Herend, Márkó, Szentgál, Bakonykúti, Iszkaszentgyörgy, Moha, Németbánya
- 19 civil szervezet
- 18 vállalkozás

Emellett 135 fős hálózati tagsággal is rendelkezünk, közülük 123 vállalkozóval és 12 civillel.

Az egyesület szervezeti felépítését hatályos alapszabályunk is tartalmazza. A **közgyűlés** a legfőbb döntéshozó szervünk, az operatív ügyekben az Elnökség jár el, mely 7 tagú, 1 elnök és 2 alelnök képviseli a Közösséget.

a, Elnökségünk összetétele az előírásoknak megfelelően alakult a kezdetektől, tagjaik között minimális a változás. Közösségünk elégedett a választott tisztségviselőkkel, hiszen az eltelt időszakban lebonyolított, elnökséget érintő választások során az elnökséget megerősítették/újra választották tisztségükben. 2020. november 04-én került sor az legutóbbi elnökség újra választására, mivel a korábbi elnök lemondott. Az elnökség tagjait újra választották, a hiányzó tagságra a területi, szféra belüli egyenletes elosztás elve alapján került javaslat. Az elnökség döntéseit nyílt szavazással hozza.

Elnök:

Gáll Attila (polgármester Iszkaszentgyörgy) vallás, közigazgatás, nemzetközi kapcsolatok

Alelnökök:

Jánszky Lajos László (Herend Városi Önkormányzat) közigazgatás, igazságügyi szakértői feladatok mezőgazdaság terén

Klausz Tibor (vállalkozó) mezőgazdaság, kereskedelem, marketing, logisztika

Elnökségi tagok:

Encz Ilona („A BULI '91” Közhasznú Alapítvány - Zirc) rendezvények, turisztika, civil szervezetek

Bodor Dezső Károly (Szentgáli Kurázi Alapítvány - Szentgál) erdészet, kultúra, néptánc oktatás, néprajz

Mészáros László (egyéni vállalkozó) oktatás, pályázatírás, menedzsment, közgazdaság

Wéninger László (polgármester - Balinka Község Önkormányzata) közigazgatás

3 tagú FEB tagságunk van, mely a pénzügyi szabályok betartásáért felel:

FEB tagok:

Elnök:

Latorczai Jánosné: igazságügyi szakértő (pénzügyek, adóügyek)

Tagok:

Fiskál János: polgármester, környezetvédelmi mérnök

Szarka István: lelkész

b, Döntéshozó testület bemutatása

Helyi Bíráló Bizottság

A HBB tagok az elnökségi tagokkal megegyezők, HBB elnök az egyesületi elnök. A két póttag az egyesület rendes tagjai közül került közgyűlési határozattal kiválasztásra, ügyelve a szférák arányára (3 civil-3 önkormányzat és 3 vállalkozó van a testületben). A HBB megbízatása folyamatos, nem egy ciklusra szól. 2023-ban az egyik póttag nyugdíjazása miatt lemondott, helyére az új EU alapelveknek megfelelően 41 év alatti tag került megválasztásra. A tagok között a kezdetektől van egy női tag is.

A HBB külön ügyrend alapján végzi munkáját. Az ügyrend általában ciklusonként módosul az IH aktuális iránymutatásának megfelelően. A HBB üléseken többnyire minden tag részt vesz. Esetleges érintettség esetén a szavazástól tartózkodik az adott

tag. Az üléseken minden alkalommal iratbetekintést biztosítunk, azaz minden HBB tag (a pártatlansági és titoktartási nyilatkozat aláírás után) belenézhet a döntésre kerülő kérelmek iratanyagába, kérdéseket tehet fel a kérelmekről a kezeléssel, illeszkedéssel kapcsolatosan. Ezzel a megoldással biztosítjuk, hogy minden információ birtokába jussanak a döntés előtt és magukénak érezzék a döntési mechanizmust is. A HBB jól összeszokott, nagytudású, felelősségteljes csapat, aki törekszik a konszenzusra azon kérelmek esetében is, ahol esetleg kérdések, problémák, aggályok merülnek fel. Döntéseiket kizárólag szakmai alapon hozzák, minden kérelem egyenlő eséllyel bír. Nagyban támaszkodnak a Munkaszervezet döntéselőkészítő munkájára és szakvéleményére.

HBB tagok: (elnökségnél ismertetett szakterületekkel)

- **Gáll Attila HBB** elnök
- **Klausz Tibor HBB** alelnök
- **Jánszky László**
- **Encz Ilona**
- **Mészáros László**
- **Wéninger László**
- **Bodor Dezső Károly**

Póttagok:

- **Kaizer László** Herendi Horgász Egyesület
- **Németh Tamás** egyéni vállalkozó

c, Munkaszervezet felépítése

A 3 fős Munkaszervezet segíti a fenti szervek működését, az egyesület irodáját működteti és felelős minden operatív feladat ellátásáért. A munkaszervezet vezető 2008 óta irányítja a szakmai feladatokat. Egyetemi és főiskolai diplomákkal (nonprofit menedzser és művelődésszervező), valamint vállalkozásfejlesztési képesítéssel is rendelkezik. Angolul jól beszél és az elmúlt 30 évben terület és vidékfejlesztéssel foglalkozott a térségben, korábban irodavezetője volt a helyi területfejlesztési társulásnak. Gazdag hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere van, melyet az egyesület javára fordít. Ő az operatív felelős az egyesület szabályszerű működtetéséért, pénzügyi likviditásáért, költségvetés tervezéséért, hitel ügyintézéséért, nemzetközi és térségségi kapcsolataiért, az ülések szervezéséért, jegyzőkönyvek készítéséért, fórumokért, munkaterv készítéséért.

Az ügyintéző érettségivel, turisztikai-vendéglátói technikummal rendelkezik, pénzügyi-számviteli ügyintéző végzettsége is van. Precíz, pontos iktatása, pénztári feladatok ellátása, könyvelőnek pénzügyi anyagok előkészítése, banknak pénzügyi kimutatások elkészítése, KK dokumentációk összeállítása, Kifizető Ügynökségi ellenőrzések előkészítése, iroda működéséhez szükséges anyagok, szolgáltatások beszerzése, honlap feltöltése, kérelemkezelés képezik a napi feladatát.

A kérelemkezelő kolléga közgazdász diplomával rendelkezik, mérlegképes könyvelő. Fő feladata a beérkezett kérelmek kezelése, bírálatra előkészítése, forráslehívás naprakészen tartása, valamint a Facebook kampány bonyolítása, közösségi rendezvényeink előkészítése. Az elmúlt években szülési szabadságát töltötte, de 2023. szeptembertől újra munkába állt. Mindkét kolléga aktívan részt vesz a HFS tervezési folyamatban, a felhívások kidolgozásában.

Az alapszabályhoz nem kötődő, informális egységünk a Védjegy Tanács, mely 9 főből áll. A boros, kézműves, turisztika és élelmiszer szektorok 2-2 vezetője, valamint a munkaszervezet vezető alkotják és feladata a Vidék Minősége hálózat igazgatása, a minősítések lebonyolítása, ellenőrzése, a Vidék Minősége program bonyolítása. Elnöke egyben az egyesületünk alelnöke is (Klausz Tibor), így a két egység kommunikációja mindennapos. Az egyesület a tulajdonosa a védjegynek, így a Védjegy Tanács minden esetben egyeztet az elnökséggel a védjegyet érintő stratégiai kérdésekben, döntések előtt, de az Elnökség a szakmai döntéseket nem vitatja, hiszen azt az adott szektorok szakemberei hozzák alapos mérlegelés után. Minősítés során viszont előfordul, hogy az egyesület elnöke is részt vesz annak érdekében, hogy teljesebb képet kapjon a folyamatról.

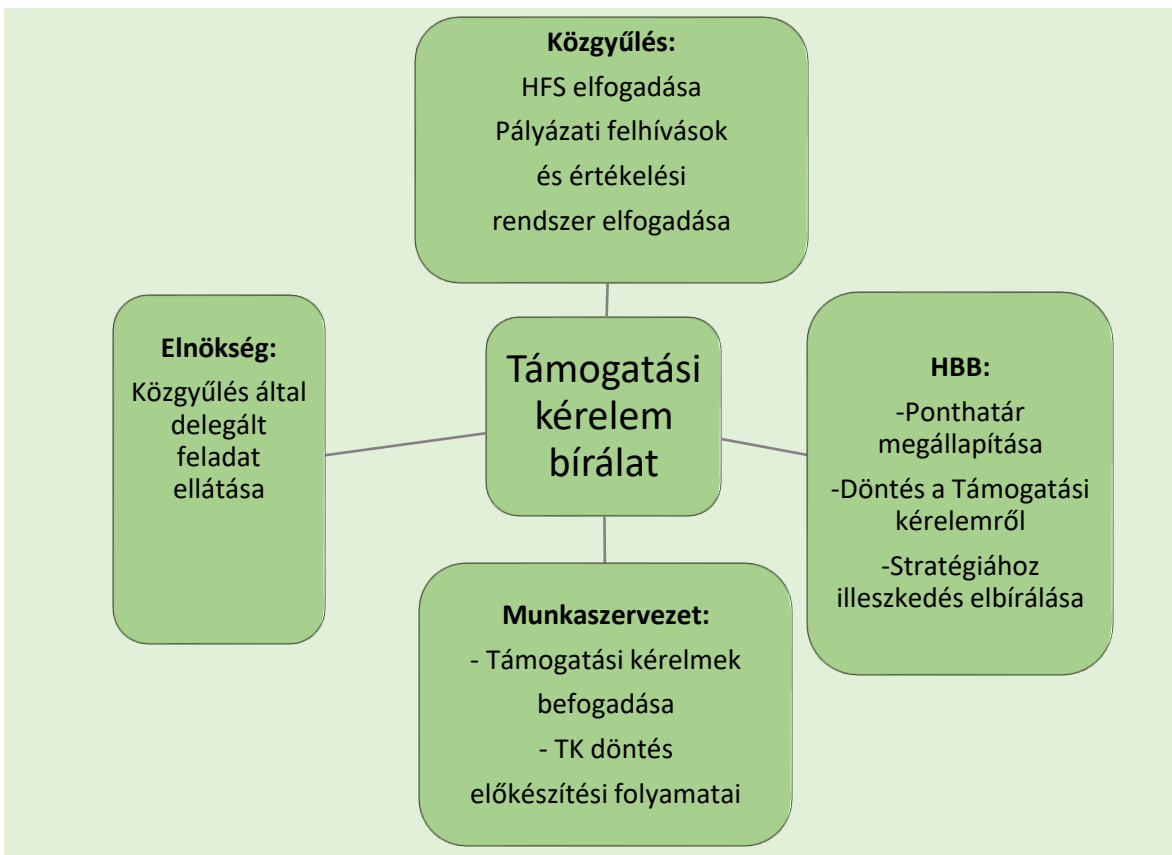
d, Működés fizikai feltételei

Az egyesület egy db irodát működtet, a tervezési terület közepén Zircen. A kétszintes épület nagyjából egészét béreljük a Zirc és Környéke Ipartestülettől (ők egy db kisebb irodát tartanak fenn). Korábbi pályázatnak köszönhetően egyesületünk újította fel a teljes épületet 2015-ben, ezért 3031-ig jelképes összegű (havi 3 e Ft) bérleti díjat kell csak fizetnünk (kvázi „lelakjuk” a felújítás költségeit). Mivel az épület teljes korszerűsítésen esett át (hőszigetelés, napkollektor), fenntartási költségei a nagy mérete ellenére is alacsonyak, hosszú távon is kigazdálkodhatóak. Az épület multifunkciós terekkel (pl. tárgyaló, tanácsterem, konyha, irattár) és nagy parkolóval rendelkezik, ezért általában itt tartjuk a kisebb-nagyobb üléseket, rendezvényeket, fórumokat is, az irodai ügyfélfogadáson kívül. Az irodai blokk mérete kb 75 m², 3 db irodánk van, minden dolgozó rendelkezik a munkavégzéshez szükséges eszközökkel. Az épület közúton jól megközelíthető, városközponti helyen található. Ügyfélfogadás munkanapokon hétfőtől péntekig naponta 8-16 óráig, pénteken 12 óráig van. Az Egyesület gazdasági (pl.: könyvelés) tevékenységéhez az Egyesülettel szerződéses kapcsolatban levő külső szervezetet, szakértőt vesz igénybe. Az Egyesület számlavezetője az MBH Bank Zirci Fiókja.

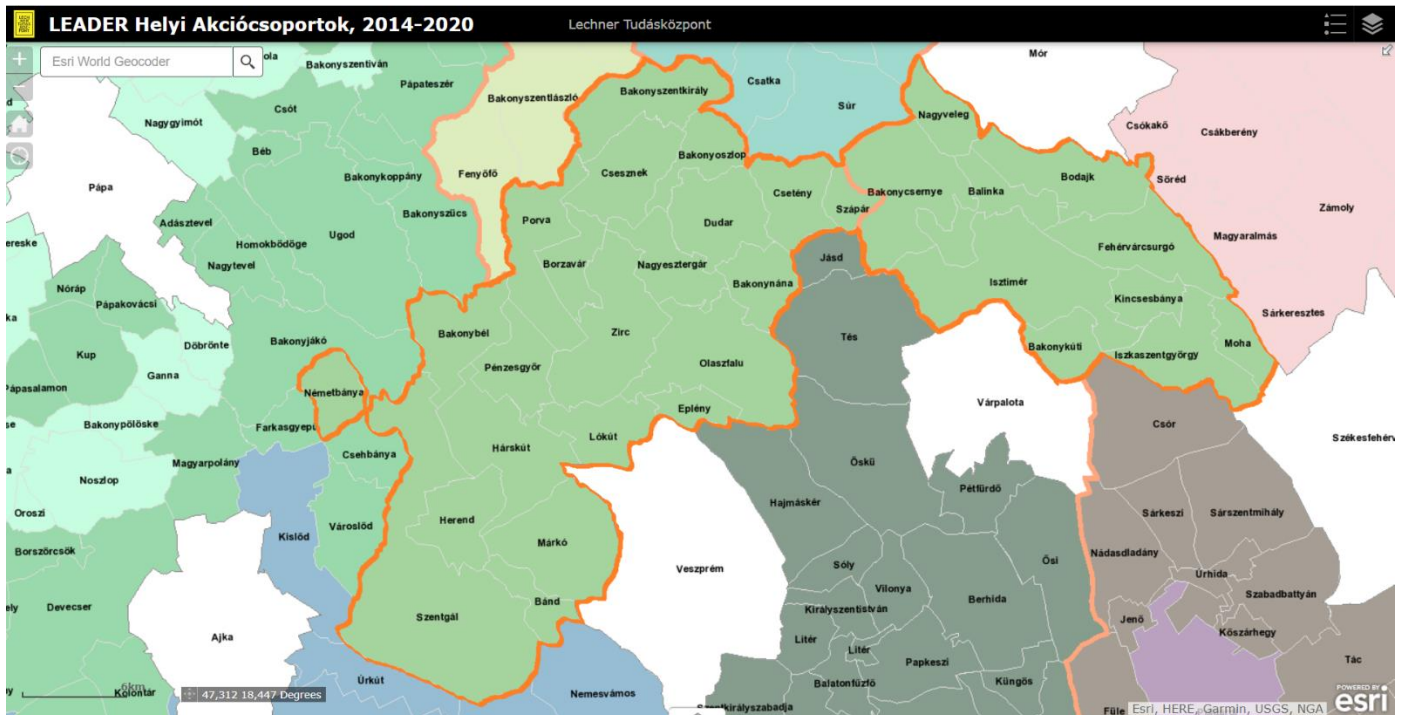
HACS működése:

A HACS döntéshozatali folyamataiban elsődleges célunk, hogy a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárást és objektív kritériumokat dolgozzunk ki, amelyek elkerülik az összeférhetetlenséget. Továbbá biztosítjuk, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50 %-át önkormányzati szférának nem minősülő partnerek adják. Ezen szempontokat a HACS működésével kapcsolatban is alkalmazzuk. Fontosnak tarjuk, hogy a térség minden mikrotérségéből kerüljön képviselő a döntéshozó testületbe, elnökségbe, HBB-be. A HACS működésével kapcsolatos döntéshozatalt az alapszabályunk tartalmazza, mely elérhető a honlapunkon. Emellett a pályázatok kiválasztásához kapcsolódó döntési szinteket a HBB eljárásrendje rögzíti.

A pályázatok kiválasztásának folyamata:

2. számú melléklet: „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület területe

3. számú melléklet: „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület demográfiai adatok

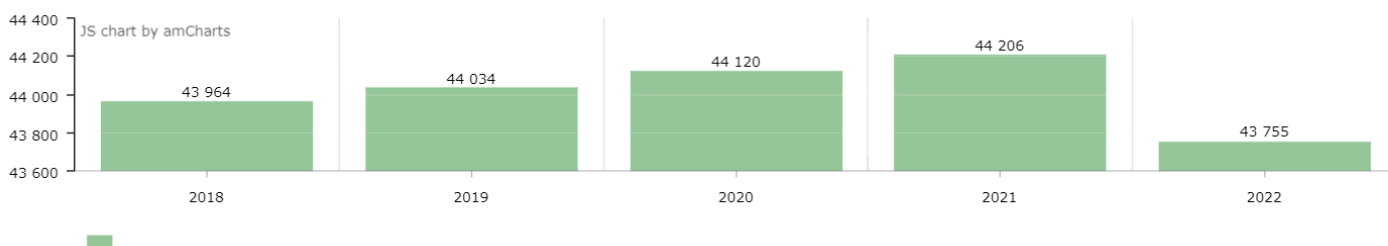
A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lakónépesség (dec. 31.) (fő)	43668	43730	43964	44034	44120	44206	43755
Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)	-3,16	-3,96	-2,99	-4,55	-3,58	-5,07	-4,96
Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)	1,92	4,58	7,09	2,25	6,4	6,66	0,61
Állandó népességből a 0-14 éves nők aránya (százalék)	6,96	7	7,11	7,21	7,27	7,29	7,37
Állandó népességből a 0-14 éves férfiak aránya (százalék)	7,41	7,42	7,54	7,55	7,67	7,78	7,89
Állandó népességből a 65-x évesek aránya (százalék)	16,17	16,38	16,71	17,11	17,51	17,71	18,08
65 év feletti népesség, 100 fő 0-14 éves korú népesség (fő)	112,5	113,54	114,03	115,87	117,22	117,49	118,53

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

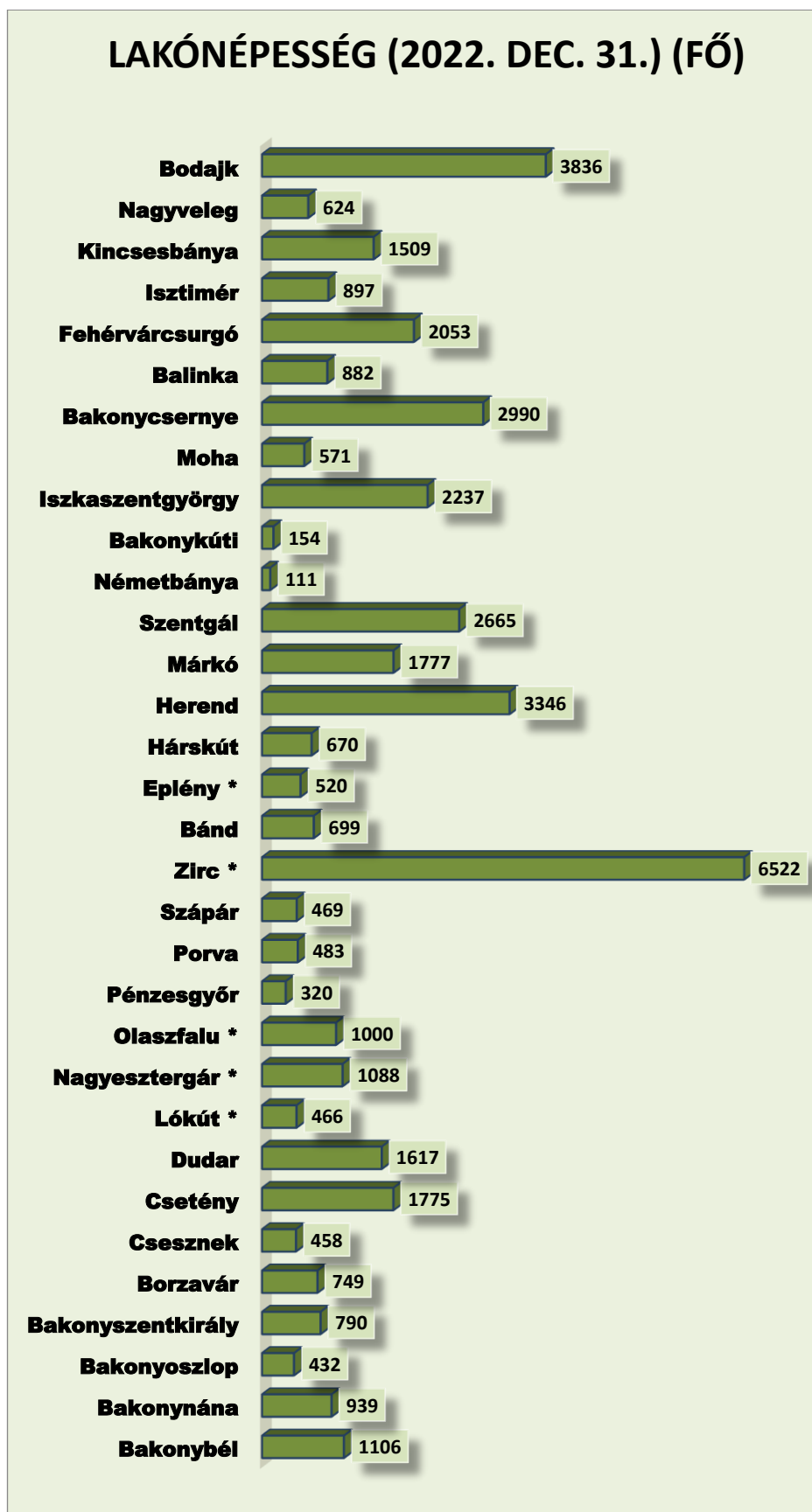
Lakónépesség (dec. 31.) (fő)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

„A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület lakónépessége (2022. december 31.) településenként

4. számú melléklet: „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület társadalmi adatok

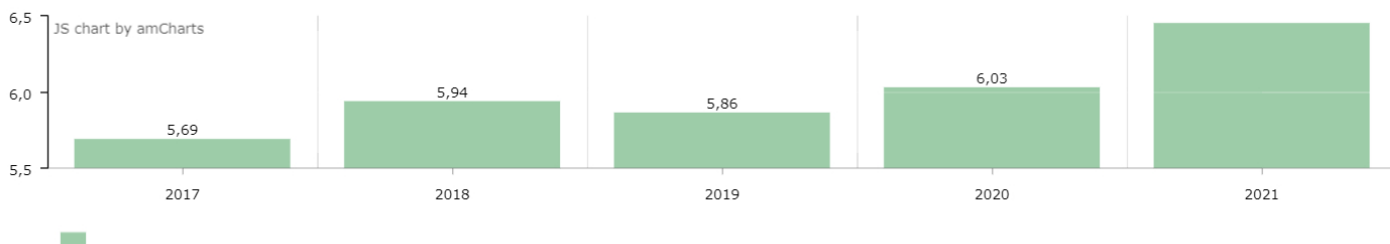
A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Civil szervezet, 1000 lakosra (db)		5,69	5,94	5,86	6,03	6,45
Regisztrált bűncselekmény, 1000 lakosra (db)	12,75	10,89	9,83	10,02	9,01	7,79

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Civil szervezet, 1000 lakosra (db)

Adatgazda: TEIR mutatók

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

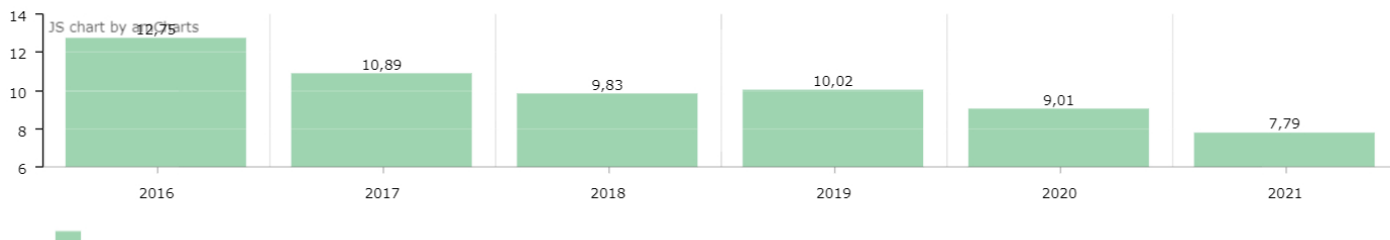

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Regisztrált bűncselekmény, 1000 lakosra (db)

Adatgazda: TEIR mutatók

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

5. számú melléklet: „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület humán közszolgáltatási adatok

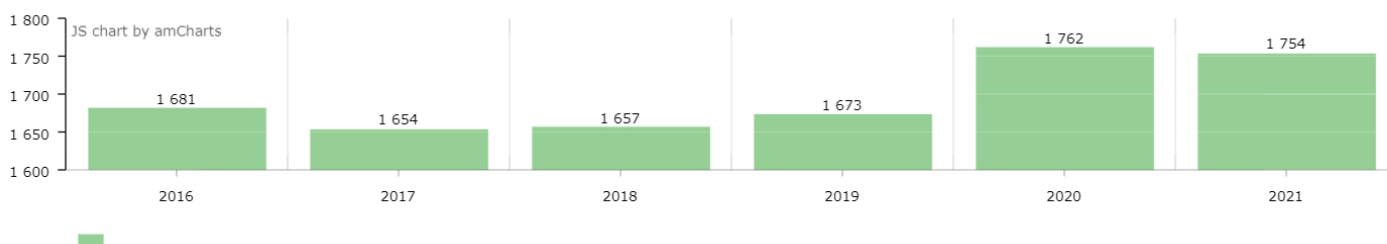
A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Működő bölcsődei férőhelyek (2017-től érvényes módszertan) (db)		52	52	64	64	64	64
0-2 évesek, egy működő bölcsődei férőhelyre (2017-től érvényes módszertan) (fő)		25,46	25,17	20,94	21,58	22,27	21,81
Óvodai férőhelyek (fő)	1681	1654	1657	1673	1762	1754	
3-5 évesek, egy óvodai férőhelyre (fő)	0,71	0,74	0,79	0,8	0,81	0,81	
Általános iskolák átlagos tanulólétszáma (fő)	142,25	141,45	138,4	137,05	135	134,7	
Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban (fő)	2845	2829	2768	2741	2700	2694	
Egy házi- és házi gyermekorvosra jutó lakos (fő)	1746,72	1749,2	1831,83	1914,52	2005,45	1841,92	1988,86
Települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egység, 100 lakosra (db)	115,18	107,06	103,07	103,93	53,79	58,93	

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Óvodai férőhelyek (fő)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

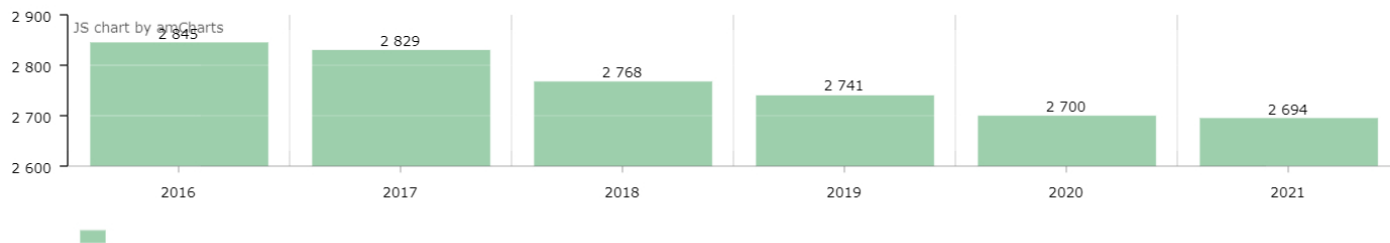

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban (fő)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

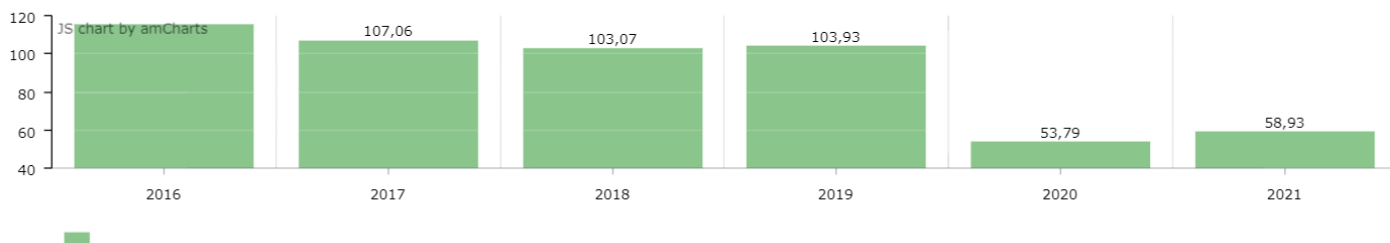

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Települési könyvtárakból kölcsönzött könyvtári egység, 100 lakosra (db)

Adatgazda: TEIR mutatók

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

6. számú melléklet: „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület foglalkoztatottság adatok

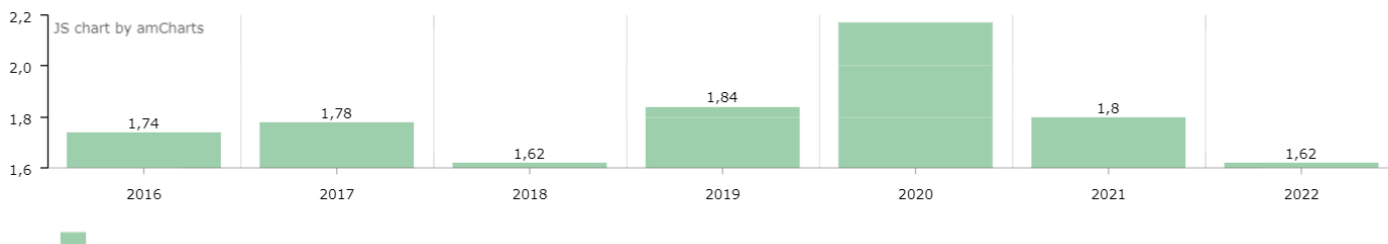
A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nyilvántartott álláskeresők összesen (fő)	673	688	627	712	838	697	624
Nyilvántartott álláskereső, 100 15-64 évesre (fő)	1,74	1,78	1,62	1,84	2,17	1,8	1,62
180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék)	40,27	37,35	38,6	33,57	45,94	48,92	50,16
25 év alatti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék)	13,52	10,03	13,24	14,47	11,34	8,46	8,33
45 év feletti nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék)	49,18	51,74	49,6	49,3	50,6	57,68	60,58
Legfeljebb 8 általános iskolát végzett nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék)	36,26	34,45	33,65	34,69	31,15	34,15	32,69
Magas presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya (százalék)	14,27	14,56	15,18	15,59	16,29	19,35	

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Nyilvántartott álláskereső, 100 15-64 évesre (fő)

Adatgazda: TEIR mutatók

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

7. számú melléklet: „A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület gazdasági adatok

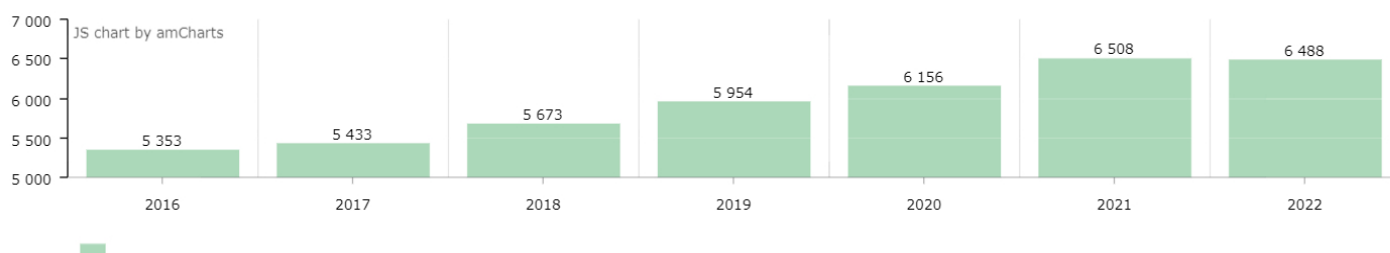
A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Működő vállalkozás; Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)(nonprofit gazdasági társaságokkal együtt az év során, vállalkozási demográfia szerint)(GFO14) (db)		224	231	257	252		
Működő társas vállalkozás; Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)(az év során, vállalkozási demográfia szerint) (db)	80	76	79	82			
Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft)	166,2	186,85	193,68	165,92	164,87	156,91	
Regisztrált vállalkozások (GFO14, dec. 31.) (db)	5353	5433	5673	5954	6156	6508	6488
Regisztrált vállalkozás, 1000 lakosra (db)	122,58	124,24	129,04	135,21	139,53	147,22	148,28
Regisztrált őstermelők (dec. 31.) (db)	889	880	881	889	902	917	905
Működő egyéni vállalkozók (az év során, vállalkozási demográfia szerint) (db)	1510		1879	2281			
Működő társas vállalkozások összesen (az év során, vállalkozási demográfia szerint) (db)	894		943	961			
Működő vállalkozás, 1000 lakosra (db)		58,65	64,47	74,05	77,59		
1-9 fős működő társas vállalkozások (az év során, vállalkozási demográfia szerint) (db)	801	797	851	828			
10-19 fős működő társas vállalkozások (az év során, vállalkozási demográfia szerint) (db)	50	44	51	52			

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Regisztrált vállalkozások (GFO14, dec. 31.) (db)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

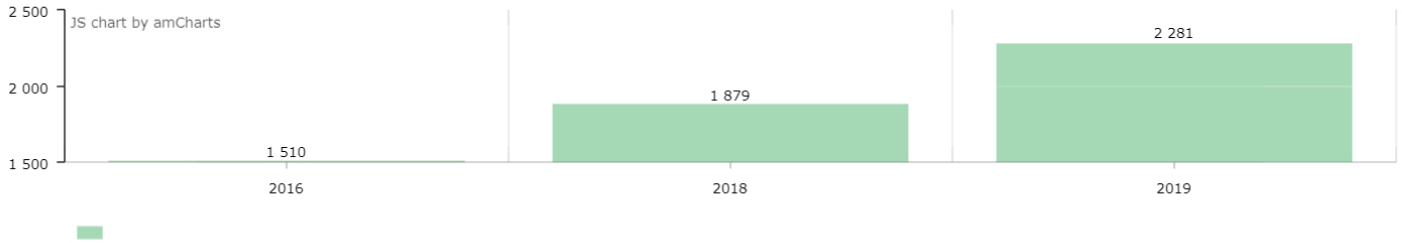

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Működő egyéni vállalkozók (az év során, vállalkozási demográfia szerint) (db)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

A Bakonyért Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület

Működő társas vállalkozások összesen (az év során, vállalkozási demográfia szerint) (db)

Adatgazda: Központi Statisztikai Hivatal (KSH)

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

